

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİ'NİN YAYIN ORGANIDIR

YERLİ MALI HAFTASI NOSTALJİ DEĞİL ZORUNLULUKTUR!

USİAD İzmir Temsilcisi Tacettin Bayır:

“AKP Yerli Malı Haftasını Unutturmaya Çalışıyor!”

Ekonomist Mahfi Eğilmez:

“Büyümede Öyle Büyük Bir Başarımız Yok”

VİZYON BİLGİ TEKNOLOJİLERİ

E-FATURA ve E-DEFTER

çözümlerini sunar

SAP, ORACLE, AXAPTA

EM Yönetim ve Danışmanlık
İşbirliği ile geliştirilmiştir.

i-GATE

efatura@vbt.com.tr

0-216-5776921

- Gelir İdaresi Başkanlığı sistemleri ile entegre çalışır.
- SAP, Oracle ve Microsoft'un ERP çözümleri ile entegre çalışır.
- Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yayınlanan tebliğler, Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri ile uyumludur.

MEVZUAT:2011 YILI CİROLARI BELİRLENEN SINIRLARI AŞAN MÜKELLEFLERİN MUTLAK SURETLE - Elektronik fatura uygulamasına; 2013 takvim yılı (1/9/2013 tarihi itibariyle Gelir İdaresi Başkanlığı'na başvurulması gerekmektedir.)- Elektronik defter uygulamasına; ise 2014 takvim yılı (Elektronik defter yazılımlarını kendi geliştiren mükelleflerin 1/9/2014 tarihi itibariyle elektronik defter test süreçlerini başarı ile tamamlamış olmaları gerekmektedir.)

GvH BİLİŞİM
Axapta Çözüm Ortağı

Çözüm Ortaklığı talepleriniz için irtibat:
Ferhan SAYIN

vbt.com.tr

"Güvenli teknik çözümler"

Endüstriyel tesislere ait ısı santralleri ve mekanik uygulamaları,
tesis kurma, planlama, proje yapım etüd ve fizibilite konularında faaliyet gösteren **PETEK İNŞAAT**,
25 yıllık tecrübesi, uzman kadrosu ile teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek
çalışmalarını sürdürecektir.

Demirciler Sitesi 9. Cadde No: 63 Zeytinburnu - İSTANBUL
Tel: +90 212 547 08 77 (pbx) Faks: +90 212 558 73 57
www.peteklimited.com.tr

PETEK İNŞAAT

Yıl: 14 Sayı: 68 ARALIK 2013
E-dergimiz ayda bir yayımlanmaktadır
Yaygın süreli yayın

ISSN 1304-0464

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI
DERNEĞİ

ADINA SAHİBİ:
BİROL BAŞARAN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
SAMİM UYKUSEVEN

Genel Yayın Yönetmeni
ŞENOL ÇARIK

Editör
DENİZ TOPRAK

Görsel Yönetmen
DENİZ TOPRAK

Bildiren Yönetim Yeri:
USİAD Genel Merkez:

Keskin Kalem Sok. Esen Apt. No. 6/6
Esentepe- Şişli -İstanbul
Tel: (0 212) 217 36 48
Faks: (0 212) 217 36 50
e-posta: iletisim@usiad.net
bilgi@usiad.net
www.usiad.net

Danışma Kurulu: (Alfabetik Sırayla)

Prof. Dr. Alpaslan Işıklı
Doç. Dr. Barış Doster
Prof. Dr. Emin Gürses
Prof. Dr. Eren Omay
Prof. Dr. Erol Manisalı
Prof. Dr. Gülten Kazgan
Prof. Dr. İ. Yaşar Hacısalihoğlu
Mete Akyol
Murteza Çelikel
Şefik Soyuyüce
Prof. Dr. Şükrü Sina Gürel

Prof. Dr. İ. Reşat Özkan
Dr. Necip Hablemitoğlu
Cevdet İnci
Onursal Başkan:
Kemal Özden

USİAD Denizli Şube:

Saltık Cad. No: 29 K: 6
Tel-Faks: (0 258) 264 27 28

USİAD İzmir Girişim Kurulu:

5709 Sk. No: 37 Karabağlar
Tel ve Faks: (0 232) 253 10 08
E-posta: tbayir@as-el.com.tr

Dergimize gönderilecek yazılar e-posta ile iki sayfayı geçmeyecek şekilde gönderilmelidir. Yazılardan yazarlar, reklamlardan firmalar sorumludur. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

8 USİAD Başkanı Birol BAŞARAN:
"Yerli Mali ve Tutum Haftası" Kutlu Olsun

6

HABER

Kendi malını kullan, kendi ülkeni zengin et

7

HABER

Atatürk'ün Yerli Mallar Sergisi'nde yaptığı konuşmadan

14

MAKALE

Çetin ÜNSALAN:
Yerli Mala Sahip Çıkın

16

GÖRÜŞ

10 Soruda "Yerli Malları ve Tutum Haftası"

10 USİAD İzmir Temsilcisi Tacettin Bayır:
"AKP yerli mali haftasını unutturmaya çalışıyor!"

12 **Kemal ÖZDEN:**
Yerli Malı ve Tutum Haftaları Yeniden ve
Günümüz Şartlarına Uyarlanarak Başlatılmalı

26 **Prof. Dr. Cihan Dura:**
Dünyada Kâbus: ABD'nin Bütçe Krizi

20

MAKALE

Hasan Ali YÜCEL'in kaleminden:
Tasarruf ve Yerli Malı

34

MAKALE

Mustafa Kaymakçı: Hayvan Islahı
Tek Başına Bir Yasa Kapsamında
Yeniden Düzenlenmeli

40

KISA KISA

Ekonomiden kısa kısa haberler

31

HABER

Yerli Ayakkabı Üreticilerinden
İthalat Uyarısı

39

ÖNEMLİ GÜNLER

Aralık Ayındaki Kutlu Günlerimiz

44

KİTAP DÜNYASI

Piyasadaki en yeni ve güncel
kitapların bulunduğu dünya

Ekonomist Mahfi Eğilmez:
"Büyümede Öyle Büyük Bir Başarımız Yok"

36 MAKALE
Av. İsmail Altay: Engeliniz Pranganız
Olmasın, Haklarınızı Arayın!

Kendi malını kullan

Kendi ülkeni zengin et

Biz ithal mallar kullandıkça, bize mal satan ülkenin üretimi, kalitesi, verimi ve kârı artıyor; kendi üretimimiz ise düşüyor. Onlar, bizim paralarımızla kendi insanlarına daha iyi sağlık ve eğitim hizmeti, daha bakımlı kentler, daha konforlu bir yaşam sağlıyor. Bizim ülkemizde üretimin ve kazancın azalması ise, yaşam koşullarımızın her gün daha da kötüye gitmesi demektir.

USİAD

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

www.usiad.net

Mustafa Kemal Atatürk'ün İstanbul Milli Sanayi Birliği'nin Açtığı "Yerli Mallar Sergisi'nde yaptığı konuşmadan:

Türkler, Türk Malı alınız, Türk Malı kullanınız; Türk parası Türk toprağında kalsın!

Muhterem ziyaretçiler İstanbul Milli Sanayi Birliği'nin az zamanda açtığı "Yerli Mallar Sergisi'ni gezip gördünüz. Noksanlarımızın olmadığını iddia etmeyiz. Bilirsiniz ki, hayatta her şey teşvik ile olur. Bugün kendi mallarınıza göstereceğiniz rağbet, yerli mallarının günden güne daha nezih ve daha ucuz olmasını temin edecektir. Bu rağbet yüzünden Türk memleketinde fabrikalar açılacak, Türk memleketinde san'atkâr çoğalacak, fakir bir Türk kalmayacaktır.

Bugün en küçük fabrikalarımız bile 40-50 Türk ailesinin geçinmesine vasıta olmaktadır. Kendine dayanan millet, hayat hakkını kazanmıştır. Bilirsiniz ki; Türk en mağrur günlerde dünyayı hayrete düşürmüş, harikalar yaratmış; halkın iradesi önünde, en mağrur milletler bile hürmetle eğilmiştir.

İşte kısa bir zaman içinde iktisat yolunda san'at yolunda da harikalar göstermeye başlıyoruz.

Türk diyarında san'at, Cumhuriyet füturuyla belli. O nur altında her gün fabrikalar açmakta, ağır ve metin adımlarla tâkamüle doğru yürümektedir. Atılan her adım fakir bir Türk yuvasına vücut ve ruh vermektedir.

Aziz vatandaşlar, mazinin çelik iradesiyle, alçak bir husumet perdesi bu ülkeden kovulmuş, Türk istiklâli, Türk san'atında hükümran olmuştur.

Her Türk anlamıştır ki; Türk yurdu, Türk iktisiyadı, Türk eliyle, Türk tarihiyle yükseilir. Türkler, Türk malı alınız, Türk malı kullanınız; Türk parası Türk toprağında kalsın.

USİAD Başkanı Birol BAŞARAN:

“Yerli Malı ve Tutum Haftası” Kutlu Olsun

Ulusal Sanayici ve İş Adamları Derneği (USİAD) olarak, yurdumuzun ekonomik bağımsızlığının korunması ve sürdürülebilir bir ekonomik alt yapı konusunda stratejik öneme sahip olan Yerli Malı Haftası'nın bir nostâlji değil, zorunluluk olduğunu vurguluyoruz ve “Yerli Malı ve Tutum Haftası”nı hatırlatmayı bir görev biliyoruz.

1929'da kanun haline getirilen ve 1946'dan itibaren kutlanan Yerli Malı Haftası, yurttaşlarımıza yerli malı kullanmanın, tutumlu olmanın ve yatırım yapmanın önemini hatırlatmak amacıyla her yıl 12-18 Aralık tarihleri arasında kutlanmaktadır. Ancak, özel-

likle 1980'lerden itibaren önce içi boşaltılmış ve maalesef sonrasında da unutturulmuştur.

Oysa ABD'nin bile 1936'da federal yasa (Use American) yaptığı ve 1984'de güncellediği 'Yerli Malı Kullan' çağrısı, bu konunun ne denli önemli olduğunu ortaya koymaya yetmiyor mu?

En basit bir ifadeyle “Acaba fazla ithalat mı yapıyoruz, üretim yapmıyor muyuz” sorusunu kendimize sorduğumuz takdirde ekonomimizi korumak gerektiğini de ortaya koymuş olabiliriz.

Biraz daha geriye gitmekte ve hatırlamakta fayda var diye düşünüyorum. Ülkemizin iktisadi yönden kalkınması ve bağımsızlığımızın korunması için Yerli Malı üretimi ve kullanılmasının fikri temelleri 1923 yılında İzmir İktisat Kongresi'nde atılmıştı. Büyük Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk, İstanbul Milli Sanayi Birliği'nin yerli mallar sergisindeki “Türk yurdu, Türk iktisadı, Türk eliyle, Türk tarihiyle yükselir. Türkler, TÜRK MALI alınız, TÜRK MALI kullanınız; Türk parası Türk toprağında kalsın” sözleriyle Türk Malı'nın önemini en güzel şekilde vurgulamıştır. Atatürk'ün sözleri aslında bugünkü durumumuzu ortaya koymakta; tehlikeyi daha o günden gördüğünü göstermektedir.

Bugün birçok alanda yerli üretimimiz durmanoktasındadır. Çokça dile getirildiği gibi ade-

ta “İthal Ürün Cehennemi”ne dönmüştür ülkemiz. 1980 sonrası uygulanan politikalar sanayimizi, tarımımızı yani bir bütün halinde üretimimizi bitirme noktasına getirmiş, var olan kurumlarımız önce yerli firmalara özelleştirme eliyle devredilmiş, en nihayetinde ise yabancıların eline geçmiştir. Ve sonuç olarak bugün birçoğu üretimini ya durdurmuş ya da daha ucuz dış pazarlara taşımıştır.

DİĞER ÜLKELER NE YAPIYOR?

Bazı çevreler bizi bu görüşlerimizden ötürü desteklerken kimileri halâ bu çağda bu kafada insanlar kaldı mı gözüyle; kimileri ise çabalarınız güzel ama bir sonuç vermez diyerek karşılıyor. Sık sık dile getirdiğimiz ve derneğimizin varoluşu gerekeçesi olan 'Yerli Malı' ve 'Ulusal Ekonomi' kavramlarına bugün olduğu gibi geçmişte de içlerinde büyük şehirlerimizin ticaret ve sanayi odaları başkanlarının da olduğu bazı çevreler tabiri caizse dudak büküyorlardı. “Bu zamanda, bu devirde, küreselleşen bu dünyada olur mu?” ile başladıkları konuşmalarını “dinozor” benzetmesiyle tamamlıyorlardı.

Ulusal çıkarlarımızı gözetmek, ulusal ekonomiye katkı koymak bizim “özü görev”imiz.

Peki, biz meseleye böyle yaklaşırken bizi eleştirenlere ise örnek aldıkları ülkelerin

neler yaptıklarını hatırlatmakta fayda var.

Ekonomileri bize göre daha ileride olan ülkelerde düzenlenen kampanyalar ile ülke insanı kendi ülkesinin malını satın almaya teşvik ediliyor. Bu ülkelerin en başında gelen Amerika'da her yıl 'Buy American' (Amerikan Satın Al) kampanyaları düzenleniyor. Bu kampanyalarla birlikte Amerika vatandaşlarına kaliteli ürünün yalnızca Amerika'da üretildiği propagandası yapılıyor. Yazımızın başında da belirttiğimiz gibi bu kampanyalar, federal yasa ile güvence altına alınmıştır.

Yine Almanya'da otomotivde dünya markası olmuş bir Alman otomobil üreticisi firmanın

yanı sıra üzücü olan bir başka olay da yurttaşlarımızın, hem birey olarak hem de kurum ve kuruluşlar olarak, bu konuya duyarsızlığıdır.

Ülkemizin bugün 500 milyar doları aşan iç ve dış borcu bulunmaktadır. Ekonomimiz sıcak parayla ayakta tutulmaya çalışılmaktadır. Yanlış ekonomi politikaları yüzünden bugün maalesef üretim yapmıyoruz, her şeyi dışarıdan alır hale geldik. Ortaya çıkan dış ticaret açığı cari açığı da büyüttü.

Daha önce olduğu gibi tekrar belirtelim "Yerli Malı ve Tutum Haftası" yaşadığımız sorunların çözümü için bir zorunluluktur. İlla ki 'her şeyi biz yapalım' demiyoruz. Türkiye'nin stratejik sektörleri olmalıdır.

şartlarına göre yeniden uyarlanmalıdır. "Yerli Malı Yurdun Malı, Her Türk onu kullanmalı" sloganıyla tüm yurda yayılmaya çalışılan bilinç yeniden bayraklaştırılmalıdır.

İlk iş olarak '869' ile başlayan barkod numaralı ürünleri almaya özen gösterelim. Biz üretelim ki bizim sanayicimiz, üreticimiz kazansın, bizim işçimiz kazansın. Sözlerimi Büyük Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün 1923 yılında yaptığı bir konuşmayla noktalıyorum:

"Ekonomi sahasında düşünürken ve konuşurken zannolunmasın ki, biz yabancı sermayesine karşı bulunuyoruz. Hayır, bizim memleketimiz geniştir. Çok çalışmaya ve sermayeye ihtiyacımız vardır. Bundan ötürü kanun-

TÜRK MALI

çalışanlarının rahatça okuyabilmesi için fabrika duvarına astığı şu yazıya ne demeli:

"Japon arabası almayı düşünen gitsin kendine Japonya'da iş arasın". Bu örnekler o kadar çok ki. Bunlar ilk fırsatta aklımıza gelenler. Almanya ve İngiltere gibi ülkeler başta olmak üzere, yabancıların yalnız kısıtlı bir zaman dilimine değil bütün bir yıla yaydıkları YERLİ MALI konusu, ülkemizde önce bir haftaya sıkıştırılan sonra hamasetlerle dolu, okullarda fındık-fıstık yeme törenleriyle geçiştirilen ve artık hatırlanmayan bir durum haline geldi. Bütün bunların

Üretim teknolojileri politikaları bilimsel olmalıdır. Ulusal ekonomi kavramı herkesin kendi çıkarını koruması demektir. Bunu ABD, İngiltere, Fransa, Almanya gibi ülkeler yapmaktadır. Peki, biz neden yapmıyoruz?

YERLİ MALI HAFTASI GÜNÜMÜZE UYARLANMALIDIR

USİAD olarak üzerine basa basa "Ulusal Ekonomi ve yeniden Yerli Üretim" diyoruz.

Dünyada ilk kez bizim uyguladığımız "Yerli Malı ve Tutum Haftası" günümüz

larımıza saygılı olmak şartı ile yabancı sermayelerine gereken teminatı vermeye her zaman hazırız ve arzuya değer ki yabancı sermayesi bizim çalışmamıza ve sabit sermayemize katılsın. Bizim için ve onlar için faydalı neticeler versin; fakat eskisi gibi değil. Gerçekten mazide bilhassa Tanzimat devrinden sonra, yabancı sermayesi memlekette müstesna bir mevkie malik oldu. Ve ilmi manasıyla denilebilir ki devlet ve hükümet yabancı sermayesinin jandarmalığından başka bir şey yapmamıştır. Artık her medeni devlet gibi, millet gibi yeni Türkiye'de bunu uygun göremez. Burasını esir ülkesi yaptıramaz."

USİAD İzmir Temsilcisi Tacettin Bayır:

“AKP Yerli Malı Haftasını Unutturmaya Çalışıyor!”

USİAD İzmir Temsilcisi ve CHP İzmir önceki İl Başkanı Tacettin Bayır, her yıl 12-18 Aralık tarihlerinde kutlanılan Yerli Malı Haftası'na ilişkin yaptığı açıklamada, “Yerli üretim ve tüketim dengelerini bir devlet politikası haline getirmezsek bizi bekleyen tehlikeleri de bertaraf edemeyiz. AKP bilinçli olarak Yerli Malı Haftası'nı unutturmaya çalışıyor” dedi. Herkes aldığı ürünün üzerindeki ‘Türk Malı’ olduğunu gösteren ‘869’ kodunu kontrol etmeli diyen Bayır, “Yabancı sermayeye de karşı olmadıklarını söyleyerek “gelmesin demiyoruz, gelsin ancak yeni bir istihdam alanı yaratsın, diyoruz” şeklinde konuştu.

Şenol Çarık

Tacettin Bayır, Yerli Malı Haftası'nın AKP tarafından tıpkı Cumhuriyet değerlerinde olduğu gibi unutturulmaya çalışıldığını söyleyerek hükümete sert sözlerle yüklendi. Tasarrufun önemini kavramak ve kavratmanın ulusal bir zorunluluk olgununu belirten Bayır, açıklamasını şöyle sürdürdü: “Yaşadığımız günlerin Düyun-u Umumi yönetimine gittiğimiz yıllara çok benzediğini söylesek pek de yanılmış olmayız. Şimdi soruyorum tutumlu olmak, tasarrufun önemini kavramak ve kavratmak ulusal bir zorunluluk değil midir? Hepimize bu konuda düşen görevler var, kişisel olarak ve ülke olarak hassasiyetlerimizi bu konuda geliştirmeliyiz. AKP bilinçli olarak Yerli Malı Haftasını unutturmaya çalışıyor. Üretmeyen, tüketen bir toplum algısı yaratıyor.”

“KARMA EKONOMİYİ TERK ETTİĞİMİZ İÇİN!”

‘Dünyada ulusal sanayi hamlesine bu kadar yabancı kalmış ve ithal mal cehennemini yaşayarak kalkınabilmiş tek bir ülke var mı?’ sorunu sorarak sözlerine devam eden Bayır, “Artık küreselleşmenin; gözleri, bilinçleri, vicdanları kör eden büyüenden kurtulmalıyız. Bugün itibariyle milyonlarca işsizimiz var. Ana caddeleri, sanayi sitelerini gezdiğimizde kapanan çok sayıda işyerlerini görüyoruz. Çarşıda alışveriş yok. Ve ekonomimiz tam anlamıyla dibe vurmuş bir haldedir. Hatamızın nerede olduğunu görüyor muyuz? Acaba Mustafa Kemal’in o planlı karma ekonomisinde bize tavsiye ettiği Cumhuriyet değerlerini terk ettiğimiz için mi uçuruma gidiyoruz? Mustafa Kemal’in karma ekonomik modelin daha sıkı sarılmanın vakti geldi geçiyor bile” dedi.

“SİZ ÜRETMEYİN, TÜKETMEKLE MEŞGUL”

ABD, Fransa ve Almanya gibi ekonomik anlamda gelişmiş ülkelerin ‘yerli malı haftaları’ sadece bir haftaya değil, bütün bir yıla yayılarak önemsendiğini belirten Bayır, “Almanya’da bir otomobil fabrikasında “Eğer Japon otomobiline bineceksen git kendine Japonya’da iş bul” yazısı bulunur. Bu yazının benzeri ABD’de de var. İngilizlerin yerli malı konusundaki en vurgulu sözü de; ‘Asılacaksın İngiliz ipiyle asıl’dır. Yine Fransa’da sinema salonlarında gösterilen her on filmin altısının Fransız yapımı olması zorunluluğu var. Bu ne anlama geliyor; Fransa hem kendi ülkesinin sanatçısını koruyor, hem dilini koruyor, hem de kendi insanını. Dışarıda hal böyleyken bizim ne yazık ki görsel ve yazılı medyamızın haline üzülmemek elde değil” dedi. Türkiye’de tüketim toplumu

modelinin AKP iktidarı tarafından beslenip büyütüldüğünü belirten Bayır, siz üretmeyin, tüketmekle meşgul olun algısı AKP iktidarı tarafından topluma yerleştirildiğini vurguladı.

Türkiye’de üretilen bir ürünü tüketilmesinin Türkiye’de yaşayan yurttaşlarımıza iş kapısı açacağını söyleyen Bayır, ihtiyaçların ithalat üzerinde giden temininin mali satın aldığınız ülkedeki insanların işsizlik sorununa çözüm olacağını da altını çizdi. İthalat nedeniyle her geçen gün işsiz yurttaş sayısının arttığını söyleyen Bayır, “Maalesef üretmeden tüketen toplumlara bekleyen bir diğer kaçınılmaz sonuç da bedel olarak topraklarını vermeleridir” dedi. Bayır, “Biz üretmeden bir yandan ithal ettikçe farkında olmadan topraklarımızı kaybediyoruz. Hatırlayalım limanlarımızı, şeker fabrikalarımızı ve daha nicelerini sattık. 1940’larda İspanya ve Hollanda’ya uçak gövdesi ve uçak imal eden bir ülke konumunda iken bugün dışarıdan muz getiren, elma getiren bir ülke konumuna geldik. Kaldı ki nüfusunun yarısına yakını tarımla geçinen bir ülkede artık elma ve muz bile dışarıdan geliyor. Böyle olunca da tarımda ürettiğinden geçinemeyen insanımız büyük kentlere göç etti, işsizliğin bu denli artmasının bir faktörü de bu. Biz istersek her şeyi yaratırız ve üretiriz” dedi.

“ÇÖZÜM KARMA EKONOMİ VE PLANLAMA”

Ekonomik kalkınmanın ve işsizliğe çözümün en önemli adımı planlama olarak gösteren Tacettin Bayır, Cumhuriyetin ilk yıllarında Mustafa Kemal tarafından uygulanan ve dünyanın en hızlı gelişen ekonomiler arasında yer almamızı sağlayan karma ekonomi modeline bugünde ihtiyacımız olduğunu söyledi.

Üreticinin ve tüketicinin arz talep dengesi doğrultusunda bilinçlendirilmesi gerektiğini söyleyen Bayır, “Adliye’de takipteki icra dosyalarının büyük bölümü kredi kartı borcundan, diğer bölümü cep telefonlarından. Yani maalesef parayı kullanmayı bilmiyoruz, telefonla konuşmayı da bilmiyoruz. Üstüne bir de ürünü alırken hangi malın yerli hangisinin ithal olduğunu da sorgulamıyoruz” dedi.

Herkes aldığı ürünün üzerindeki ‘Türk Malı’ olduğunu gösteren ‘869’ kodunu kontrol etmeli diyen Bayır, yabancı sermayeye de karşı olmadıklarını söyleyerek “gelmesin demiyoruz, gelsin ancak yeni bir istihdam alanı yaratsın, diyoruz. Özellikle gıda ve dayanıklı tüketim malları gibi mevcut istihdama sahip olan kuruluşların üç kuruşa satın alınmasına karşı çıkıyoruz. Ve buralarda yerli malı sütün, peynirin bir kenara bırakılarak Hollanda peyniri vs. konmasını ve satılmasına karşı çıkıyoruz” dedi.

“HERKES DUYARLI OLMALI İŞSİZ KALAN BİR GÜN SİZ OLABİLİRSİNİZ”

Yerli mallarının kullanımı noktasında yurttaşlarını ve sendikaları duyarlı olmaya davet eden Bayır sözlerini şöyle sonlandırdı: “Bütün yurttaşlara özellikle de genç kuşağa sesleniyorum; Yerli Malı kullanımı konusunda çok uyanık olmamız lazım! Çünkü bizim ürettiğimiz ürünler yerine bunların ithal olanlarına ödediğimiz her lira ileride bir insanımızın daha işsiz kalmasına sebebiyet verecek ve bu kişi; belki teyzeniz, amcanız, kardeşiniz ve sonunda tabii ki siz olabilirsiniz, lütfen duyarlı olalım. Ayrıca bu konuyu savunmak biz işadamlarının olduğu kadar işçi sendikalarının da görevi olmalıdır. Onlar da bu konuda yeterli duyarlılığı ve ilgiyi gösterirlerse toplum olarak bilinçlenmek daha da hızlanacaktır.”

Yerli Malı ve Tutum Haftaları Yeniden ve Günümüz Şartlarına Uyarlanarak Başlatılmalı

Kemal ÖZDEN

1929 yılında başlayan Yerli Malı Haftası günümüzde unutulmaya yüz tuttu. USİAD olarak her platformda bu haftanın içeriğine yakışır biçimde kutlanması için çalışmalarımızı yürütüyoruz. Yerli Malı Haftası nedeni ile 2006 yılında kaybettiğimiz Kurucu Genel Başkanımız Kemal ÖZDEN'in Ulusal Devlet, Ulusal Ekonomi kitabından bir bölümü sizlerle paylaşıyoruz.

Cumhuriyetimizin ilk kurulduğu yıllarda ülkede sanayi üretiminin neredeyse yok denecek düzeyde olması... Ekmeklik undan giyilecek elbise kumaşına kadar her şeyin dışalım yoluyla karşılanıyor olması gerçeği karşısında büyük önder "kılıçla kazanılan zaferler sabanla pekiştirilmezse kalıcı olamaz" demişti. Yoklar içinden bir ülke; yıkılmış, savaşlardan bitkin düşmüş Anadolu insanından bir ulus yaratmak ülküsü gereği kendi kendine yetebilen bir ülke yaratmak hedefini ulusun önüne koydu. İktisadi tamamiyet olarak adlandırılan çalışma ile ülke insanına gerekebilecek her türlü maddenin üretileceği fabrikaların kurulması gündeme geldi. Etibank, Sümerbank, şeker fabrikaları vb. girişimler böyle doğdu. 1929'dan itibaren kendi ürettiğimiz ürünlerin tüketilmesinin, kullanılmasının teşviki için Yerli Malı Haftaları kutlanması kararı alındı. "YERLİ MALI YURDUN MALI, HER TÜRK ONU KULLANMALI" sloganları tüm yurda yayıldı. Kendi ürünümüzün bizim insanımızca üretilmesi, dışarıya döviz kaybının önlenmesi o yılların gurur verici gelişimiydi; ortak heyecanın adı idi. O tarihlerdeki ulusal uyanış ve aydınlık önderliğin sağladıkları; cumhuriyet tarihimizin en yüksek kalkınma hızı, yabancı paralara karşı TL'nin değerli kılınışı (dikkat

edin değersiz değil), dış ticaret fazlası (açığı değil), açık vermeyen bütçe vb...

Cumhuriyetin ilk yıllarında büyük coşkuyla kutlanan Yerli Malı Haftalarımız, ulusal sanayi yaratma ülkümüzün en önemli kilometre taşı ve bayrağı olmuştu. Yerli Malı Haftaları bir simge idi. Ve yeni kurulan cumhuriyetimizin geleceğine güvenle bakmasını sağlayacak ışığı, inançtı. Bu güzel temelden, 1954'ten başlayan süreçle vazgeçildi. Önce içi boşaltıldı. Sonra okullarda ruhsuz törenlere indirildi. Meyve sergilerinden, tamamen unutturulan bir sürece sokuldu. Yabancı sermaye ile kalkınabilmiş, dünyada tek bir ülke bile yokken, ne yazık ki son elli yıldaki yöneticilerimiz yabancı sermaye hayranı kesildiler. Ulusal sanayi için olmazsa olmaz, ulusal bilgi birikiminin oluşturulması, ulusal teknoloji yaratılması gayretindense imam hatip okulları açmayı kendilerine iş edindiler.

Cumhuriyetin son elli yılındaki yöneticiler ilk yirmi beş yılın kazançlarını yok etmek için ellerinden geleni yaptılar. 1940'larda uçak yapıp Avrupa ülkelerine satan Kayseri uçak fabrikasının bunların elinde gaz ocağı fabrikasına dönüştürülmesi her şeyi anlatmıyor mu?

Bugün Nasıl?

Cumhuriyetin ilk yıllarında İktisadi tamamiyet diye özetle-

nen, kendi kendine yetebilen bir ülke yaratmanın yolu olarak gerçekleştirilen “YERLİ MALI ve TUTUM HAFTASI”, bugün amacı daha da genişletilerek ülke gündemine alınmalıdır.

Ulusal sanayinin güçlendirilmesi bağlamında, ulusal sanayi ürünlerinin kalitelerinin de yükseltilerek, tüm dünyaya kendi markalarımızla ürün satmak hedefini önümüze koymalıyız. Güçlü bir ulusal sanayi için ulusal bilgi birikimini ve ulusal teknolojimizi oluşturmak zorundayız. Çok değil 25 yıl önce kurulan ASELSAN’ın elektronikte seksen bir çeşit ürünü (kendi ulusal tasarım ve patentiyle) tüm dünyaya (Almanya, ABD dâhil) sattığını kaçımız biliyor? Yine ASELSAN’ın dünyanın bir çok ülkesindeki savunma sanayi-elektronik ihalelerinde bir çok uluslararası elektronik devlerini eleyip ihaleler aldığını basınımız yazıyor mu?

Yine elektronikte, haberleşme sektöründe ülkemiz yabancı firmalara yağmalattırılırken, ulusal bir firmamız komşu Bulgaristan’ın tüm haberleşme (telekomünikasyon) ihalesini alınının akı ile alıp götürüyor. En hazini de bu olumlu örnekler ülke insanından adeta kaçırılıyor, yok sayılıyor...

Japon Malı, Tapon Malı

Çok değil otuz yıl önce “Japon malı tapon malı” denirdi. Taklit ürünle başlayan Japonlar bugün tüm dünyaya Japon malını kalite ile özdeşleştirdiler. Şimdi slogan Japon satın al. Bu bize ders olmalı. Çalışırsak... Ama çalışırsak, istersek yaparız. Yeter ki “bizden adam olmaz” teslimiyetini, ihanetini kıralım. Ulusal bilgi birikimi, ulusal teknoloji oluşumunun önemini kavrayalım. Bilgiyi yaratma uğraşına kaynak aktaralım. Ülkemizi yarınlara bugünden hazırlayalım.

Şimdilerde kullanılmayan “TÜRK MALI” rumuzu yeniden tüm ürünlerimizin üzerinde yer

almalıdır. Bugün, Yerli Malları Haftaları gündeme, kaliteli ulusal sanayi ürünlerinin tüm ulusça sahiplenilmesi flekinde gelmelidir. Ülkemizde üretildiği halde sırf yabancı marka hayranlığına prim vermek adına yabancı isim koyma, ... dizayn vb. gibi etiketler koyma, ülke geleceğinin hovardaca harcanmasıdır. Üstelik bu ülkede, bu ülkenin insanlarınca üretildiği halde yabancı isim koyup, sanki dış alım malıymış gibi böbürlenerek pazar taktığı uygulayanların, İtalyan markalarının protesto gösterileri sırasında düşükleri acıklı, komik durum da çabası...

Ulusal bütünlüğümüze gelecek saldırılar karşısında ulusal savunma sanayimiz için,

ulusal bütünlüğümüz içinde tüm yurttaşlarımızın da ortak gönenç düzeyinin yükseltilmesinin sağlanması, bu gönençle demokrasi içinde kalkınmanın sağlanabilmesi için tek temel, ulusal sanayinin gelişip güçlendirilmesidir.

Ulusal sanayimizin güçlendirilmesiyle ancak, ülkemiz önder ülke, büyük ülke olabilir. Ancak ve ancak ulusal sanayisi güçlü ülkeler, gelişmiş büyük ülkelerin piyonu olmaktan çıkar, dünya uluslar topluluğunun başı dik, onurlu bir üyesi olur.

25/26/27 Ocak 2000 tarihlerinde “Türkiye Sorunlarına Çözüm Konferansı-3”te yapılan konuşma metnidir.

Çetin Ünsalan:

Yerli Mala Sahip Çıkmın!

'Globalleşen dünya' tanımlaması altında mal ve hizmetlerin serbest dolaşımına paralel, özellikle bizim gibi gelişmekte olan ülkelere lanse edilen bir kavram var. Artık malın vatani kalmadı. Oysa dünyadaki gelişmelere ve rekabete baktığınızda oyunun hiç de böyle oynanmadığını görüyorsunuz.

Bugün Çin ile ABD, ABD ile AB arasında yaşanan kur mücadelesinin temelinde esas olarak 'kim malını satacak' kavgası vardır. Bizlere menşei uygulamasına bakmayın diyenler, kendi üreticilerinin mallarını pazarlara sokabilmek adına her türlü korumayı, işlemi, hatta savaşı bile ortaya koymaktan çekinmiyorlar.

Lakin biz büyük bir saflık içerisinde önümüze konulan bu 'vatansız ürün' kavramına kendimizi kaptırılmış gözüküyoruz. Bakın şu anda son derece hayati bir haftanın içerisindeyiz. 12-18 Aralık tarihlerini kapsayan Yerli Malı Haftası, sa-

dece kutlamaların yapıldığı ve beylik söylemlerle siyasetçilere malzemenin çıktığı bir özellik taşımalıdır.

Hele ki cari açık rakamınız 2013 yılının eylül sonunda 50 milyar dolar sınırına dayanmışsa...

Bunun Türkçe tercümesi sattığınız aldığınızı karşılamıyor ve zarar içinde batışa doğru sürükleniyorsunuz demektir. Emareler ise önümüzdeki süreçte sıkıntımızın daha da artacağını izlerini taşıyor. Çünkü yapısal sorunlarımız ortada duruyor.

Bunu görmezden gelip de büyüme rakamlarıyla övünmek ve kendini bu hayallerin içine kaptırmak büyük bir felaketi de kapımıza bırakıyor. İktidar yılları sair büyümeyle övünüyor ama, büyümenin ana kaynağı olan cari açık sonucu veren ithalat ve kaynağı belirsiz olarak giren sıcak para hiç de sağlıklı bir fotoğraf vermiyor.

Bize düşen özellikle içinde bulunduğumuz haftanın anlamını iyi kavrayarak, yerli malı kullanımını teşvik etmektir. Eskiden kalite ve hizmet problemi vardı. Fakat bugün geldiğimiz süreçte reel sektörümüz her iki sıkıntıyı da aşmış durumda.

Günümüzde dünyada nitelik ve hizmet olarak sunulup da, bizde olmayan hiçbir mal ve hizmet yok. O zaman yerli mala sahip çıkarak, dünyadaki rakiplerimizin pazarı ele geçirip, borçlandırarak uyguladıkları politikaları terse çevirmenin zamanıdır. Buna da 'vatansız ürün' kavramını yıkarak, önce

'Türk malı' diyerek başlamalıyız.

Lafın özü şu: Tarımdan sanayiye her alanda yerli üreticiye sahip çıkın. Bir gün Muzafer Zeren isimli değerli bir işadaminin ithalattan kavru lan Türkiye'yi konuşurken kullandığı şu ifadeyi hiç unutmuyorum: Kim hangi ülkede çalışmak istiyorsa, o ülkenin malını alsın.

Şimdi söyleyin... Hem işsizlikten yakınıp, hem de yurtdışındaki adama istihdam yaratmak akıl kârı mıdır? Havanda su döven meseleleri bir kenara bırakıp, bu gerçeğimizle yüzleşmenin zamanı gelmedi mi?

BAĞIMSIZ EKONOMİ OLUR MU?

Yerli malı kullanımı ekonomik ve bağlantılı olarak siyasal bağımsızlığın da anahtarını oluşturur. Türkiye'nin bağımsızlık mücadelesinde ilk adım olarak sayılabilecek 19 Mayıs 1919 tarihinin üzerinden tam 94 yıl geçti. Sonrasında yapılan gerek İstiklal Savaşı, akabinde de Cumhuriyet ile birlikte gösterilen ekonomiden eğitime çok yönlü performans, ülkeyi 15 sene sonunda dış ticaret, bütçe ve üretim fazlası veren, kendi kendine yetebilen bir özelliğe büründürdü.

Aradan geçen yıllarda dünyada çok şey değişti. Fakat değişmeyen ülkeleri kullanan şirketlerin ve iki aile öncülüğündeki imparatorluğun, diğer ülkeler üzerindeki baskıları artırması oldu. Ülkeden ülkeye farklılık gösteren ve adına küreselleşme denilen

Kendi malını kullan

Kendi ülkeni zengin et

nalıncı keseri, günümüzde Türkiye'ye şunu dayatıyor:

"Globalleşen dünyada, bağımsız ekonomilerden bahsetmek mümkün değil." Bu kocaman, büyük bir yalan. İlişkili olmakla, ticaret yapmakla, bağımlı olmayı karıştıran, sonra da buna dünyanın gerçeği diyen bir zihniyetten bahsediyoruz.

Oysa bu palavrayı ortaya atarak sözcülüğünü üstlenen ABD, Fransa, İngiltere, Almanya gibi ülkelerin nasıl da ulusalcı tavır takındığını, kendi ekonomileri için diğerlerini kullandığını, olaylara 'biz ve diğerleri' şeklinde yaklaştığını biliyoruz.

Tarihin her döneminde, bugün ve yarın da 'bağımsız bir ekonomiden bahsetmek' mümkün olacaktır. Bağımsızlık bugün finansal imparatorların bize de dikte ettiği gibi içe kapanma, izole olma, kendinden başkasıyla ilişkiye geçmemek değildir. Uluslararası arenada ülkesinin ekonomik ve ticari çıkarlarını öne almak, savunmak ve kendi iradesiyle hareket etmek, kendine yetecek üretimi gerçekleştirmek ve katma

değer yaratarak söz hakkına sahip olmaktır.

Yine akli karışanlar için daha basit bir örnek vereyim. Ailenizi düşünün. Gün geliyor siz de genel ortalama gibi evleniyorsunuz. Evlendiğiniz günden itibaren asıl aileniz, kurduğunuz yuvanızdır. Genişleyen bir sülale mantığı içerisinde ekonomik ve idari kararlarınızı kendiniz alabiliyor musunuz? O zaman bağımsız ve gerçek bir aile oldunuz demektir.

Fakat halen birilerinden medet umuyor, onların size yardım etmesini bekliyorsanız, kararları da siz alamazsınız. İnanmasanız da, ailenizin çıkarlarına ters de düşse, bir süre sonra size dikte edilen fikir ya da kararlara boyun eğmek zorunda kalırsınız.

Bu nedenle yürüyen evliliklerde, yeni oluşturulan ailenin bağımsız hareket edebiliyor olmasının çok önem taşıdığı görülür. Peki bu, yeni aile kurmanızla sülale statüsüne geçen, yakın ya da uzak akrabalarınızdan oluşan diğer fertler ve ailelerle kavga etmeniz, içe kapanmanız, kimseyle görüşmemeniz anlamına

mı gelir?

Saygı, sevgi için klişeleşmiş ama doğru tarif şekli. Fakat burada esas olan birbirinin hukukuna saygıdır. Bu çerçevede ilişkilerin götürülmesi de son derece mümkündür. İşte ülkelerin bağımsız ekonomi ve siyaset karnesinde de beklenti bu kadar basittir ve bunun sağlamlasını fikirlerinizin ne kadar size ait olduğu ve ters empozede ne kadar dik durduğunuzla orantılıdır.

Kısacası: Bağımsızlık, bugünün dünyasında modası geçmiş bir romantizm değil. Her dönem için vazgeçilmez bir şarttır. Bazı çevrelerin, olayları dolduruşla, tersini empoze ederek, finans imparatorlarına yamanma adına 'mümkün değildir' yalanına inanmayın. Çünkü bu sizi ancak salt tüketen ve sömürülen yapar. Ulu önder ne diyor?

"Çalışmadan tüketmeye alışmış toplumlar önce haysiyetlerini, sonra da bağımsızlıklarını kaybederler." Zira gerçek ortada: Tam bağımsızlık, ekonomik bağımsızlık olmadan başarılamaz.

10 Soruda “Yerli Malları ve Tutum Haftası”

• Yanılgılar • Yalanlar • Yanlış bilinenler*

Yerli Malları ve Tutum Haftası konusunda; yaşamakta olduğumuz bilinçli bir unutturma, yok sayma hatta daha da önemlisi içeriğinin tahrip edilmesi söz konusu. Öyle bir hava veriliyor ki; sanırsınız böyle bir hafta ancak 1930’ları yaşamak isteyen nostalji yapmak isteyenlerin fantezisi!.. Oysaki gerçek bunun tam tersi! Geçmiş anmaktan çok öte, gelecek kaygısı...

İç ve dış borç toplamı gayri safi milli hâsılanın çok üstüne çıkan (daha açıkçası borcun gırtlığı geçtiği) istihdamın yerle bir olduğu, işsizliğin böylesine yayıldığı ülkemizde tutumun, tasarrufun önemini, ulusal sanayi ürünlerin tercih bilincini geliştirmeyeceğiz de ne yapacağız? YERLİ MALLARI ve TUTUM HAFTASI artık bir seçenek değil zorunluluk. Üstelik yılın bir haftasına sıkışmış bir haftalık yasak savmak değil, tüm bir yıla yayımlı yurttaşlık bilinciyle...

USiAD’ın yıllardır yaptığı etkinliklerde Yerli Malları ve Tutum Haftası ile ilgili önemli sorular geldi. Kasıtlı tahribatın etkisi ile karışan kafalar yönlendirme ve bilgi kirliliği ile boğulan aydınlıklar yeniden gün ışığına çıktı. Bugün YERLİ MALLARI ve TUTUM HAFTASI HAKKINDA yanlış bilinen (öyle söylenen) yalanların ve karalamaların doğrusunu ortaya koymaya çalışacağız.

Soru 1: Yerli Malları ve Tutum Haftası “küreselleşen”(!) dünyada olur mu?

Yanıt: Türkiye’nin en çok satan gazetesinin başyazarı dahi “bu tip haftalar Küba’da bile kalmadı” diye yazdı. Peki, gerçek bu mu? İnternet’te kısa bir gezinti dahi bu yalanın mumunu söndürmeye yeter. Birakınız İngiltere’deki “İngiliz ürünü kampanyalarını Fransızların sadece ticari ürünlerdeki değil

hizmet ve kültür alanındaki kararlı “ulusalci” tavrını, dünyanın en zengin ülkesi kabul görünen Amerika’da dahi bu haftalar federal yasayla (her hangi eyalette değil tüm ülkede) güvence altına alınmış. USiAD’ın arşivi; tüm ülkelerde ki “bahçe ürünleri Alman

Soru 2: Birçok ürünü henüz üretiyoruz. Yani yabancı ürünlere mahkûmuz üstelik biz sizden mal almayacağız dersek onlarda bizim ürünlerimize ambargo koymaz mı? Ve bu durumda biz daha zor durumda kalmaz mıyız?

Yanıt: Her şeyden önce “yerli malı” deyince, hiç yabancı mal almayacağız diye bir kural yok. 1929 yılında dönemin başbakanı İsmet İnönü TBMM’de yaptığı konuşma ile Yerli Malları ve Tutum Haftası’nın gerekliliğini anlatırken, konunun en önemli noktasına parmak basıyor.

“Yerli Malları ve Tutum Haftası” demek hiç mal almayacağız demek değil. Yabancı malları borçla değil, kazandığımız dövizimizle almak demektir. İşin püf noktası bu. Türkiye’de üretilen ürünleri de dışarıdan almak zorunda kalırsanız döviziniz yetmez.

damgasını taşırsa kalitedir” veya “Yeni Zelanda ürünü tercih olmalıdır” benzeri her ülkenin kendi ulusal sanayi ürünlerinin tercih bilincini yurttaşına kavratmakla ilgili broşür ve yazılarla dolu.

YERLİ MALI KULLAN İŞÇİN İŞİNDEN OLMASIN

TÜRK MALI

TÜRK MALI

Yetmeyince borçla alırsınız. Borçla alınan ürünün niteliğini de, kalitesini de, fiyatını da hatta neleri alabileceğinizi bile borcu veren belirler. Sıra bize gelince biz onlara, onların bize yaptığını kendi ülkelerinde uyguladığını yapacağız. Kaldı ki ülke sanayisinin ürünleri tercih bilinci ilerledikçe kalitemiz ve kapasitemiz artacağından hedef tüm dünyaya satmak. Ama kendi ülkemde satamazken (ve kendi ülkesinde satamayan aslında üretmez) yabancılara nasıl satacağım?

Soru 3: Yerli üründe kalite sorunu var. Yabancı markalar daha kaliteli, daha kaliteli ucuza varken neden yerliyi daha pahalıya alayım?

Yanıt: Yurttaşa her şart altında yerli malı al diyemeyiz. Konunun birde üretici yönü var. Sanayicide ürünün kalitesini ve fiyatını dünya ile rekabet edebilir noktaya getirmeye çalışacak. Ancak dünya devletleri ile rekabet ancak üretim artışı, güçlü kapasitesi ile olanaklı. Eğer Türk üreticisinin, sanayicisinin daha başlangıçta kendi ülkesinde şansı olmazsa, dünyaya nasıl mal satacak? Sanayileşmiş, zenginleşmiş tüm dünya ülkelerinin bugünkü duruma geliş tarihi; koruma

duvarları, ülke sanayisini yabancı ürün dumpingine karşı gümrük duvarları tarihidir. Onlar bu yoldan zenginleştiler. Güçlendiler şimdi dönüp bize "siz böyle yapmayın nasihatini veriyorlar. Onlarda biliyor ki maymun gözünü açarsa boynuzun kulağı geçme olasılığı yüksek.

Soru 4: ithal mal ve marka kullanmak şimdi bir alışkanlık oldu, bunu değiştirmek toplularda sorun yaratmaz mı?

Yanıt: Her şeyden önce bu bir gönüllülük sorunu, zorlama olmaz. Ama biz yabancı mal kullandıkça, ülkede üretim düşüyor, bu da kaçınılmaz olarak fabrikaların kapanmasına, işsizliğin artmasına sebep oluyor. İşsizlik arttıkça da gerek ülkede gerekse de dışarıda üretilen malların tüketimi yeniden düşüyor ve yeniden işyeri kapanmaları...

Ne kadar dayanabiliriz ki?

Örneğin bir ayakkabı üreticisi, buzdolabı alırken yabancı mal tercih edince, satışları düşen yerli üretici kaçılmaz olarak önce işçi çıkartacak, sonra fabrikasının kapısına kilit vuracak. İşsiz kalan buzdolabı fabrikası işçisi ve yöneticisi ayakkabı alacak parayı nere-

den bulacak?

Buzdolabını yabancı marka alan ayakkabıcı yarın ki müşterisini yok etmiş olacak.

Yabancı marka hayranlığına son vermezsek, sonunda, işsizliğin patladığı bir cehennemde yaşamak zorunda kalırız ki yerli malı da yabancı malı da alacak parayı kazancak bir işimiz olmaz.

Soru 5: Yerli Mallara ve Tutum Haftası'nı kimler düzenliyor, ne zaman düzenlenmeye başladı?

Yanıt: Yerli Malları ve Tutum Haftası bir Cumhuriyet kurumu. Cumhuriyetimizin kurucusu Kemal Atatürk'ün direktifleri ile kurulan Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyet'i ile 1929'da başlattığımız. Cemiyetin bir numaralı üyesi Atatürk. O yıllarda (Aralık ayı ikinci haftasında) çıkan Cumhuriyet gazetesi sekiz sütuna manşeti "Yemin Ettik Yerli Malı Kullanmaya". Amerika'da benzer kampanya Buy American (Amerikan Malı Satın Al), bizden yedi yıl sonra 1936 yılında başladı.

Tüm dünyada ulusal sanayi ürünlerini tercih bilinci haftaları, ağırlıklı olarak sendika ve meslek örgüt ve odalarının önderliğinde kutlanıyor. Ulusal

sanayi ürünleri tercih bilincinin geliştirilmesi, esas olarak istihdam sorununun çözümü içindir.

Bunun için tüm dünyada sendika ve benzeri meslek örgütleri bu kampanyaların asıl mal sahibi. İstihdamın düşmekte olduğu ülkelerde ilk yıkılanların sendika vb örgütler olacağını onlar fark etmiş. Darısı bizim sendika vb odaların yöneticilerimin başına.

Soru 6: Dünya bilgi çağına geçmişken, dünya teknoloji standardı bu kadar yüksekken, bizim onlara yakalamamız ve rekabet edebilmemiz olanaklı mı?

Yanıt: Olanaksız olduğunu düşünenler için söyleyecek ve yapacak bir şey yok. Onlar Türk Cumhuriyeti'nin yaşamayacağını, Kurtuluş Savaşı'nda binlerce şehit vererek elde ettiğimiz zaferin bir anlamı olmadığını da boşa yapıldığını düşünebilirler. Dünya uluslarının, ülkelerinin müşterisidirler, tüketicilerdir. Başka ülkelerin boyunduruğunda bulabildikleri ikinci sınıf yurttaşlıklarında ve eğer bulabilirlerse ikinci sınıf işlerde kazandıklarını tüketebilirler.

Eğer onurlu bir ülkenin onurlu yurttaşı olmak gibi insanca bir beklentiniz varsa ve bu ülkeyi ne zorluklarla, ne bedeller ödeyerek kurduğunuzun bilincindeyseniz; bu ülkede de zenginlik ve bu zenginliğin "adil" dağılımı olanaklı.

Kaldı ki Cumhuriyetimizin o günkü olanaksızlıklarını düşünün. Ve o noktadan dünyanın en hızlı kalkınan ülkesinden biri olabilmeyi başaran insanların torunlarıyız. Daha o yıllarda Avrupa'ya, Sovyetler Birliği'ne uçak satabilen bir ülkeyi yaratabilmişsek, bugünkü

olanaklar yetişmiş insan gücü, fabrikalar, madenler vb. ile çok daha iyisini yapabiliriz.

Örnek mi? İşte ASELSAN. Üstelik ileri teknoloji alanında yirmi beş yıl öncesinin hayali, bugün dev bir onur projesi... Bir Silahlı Kuvvetler mensubu "dünyanın dört ülkesinin silahlı kuvvetleri kör ve sağır edilemez, biri Türkiye'dir" diyor. Aselsan girdiği yüksek teknoloji ihalelerinde uluslar üstü sermayenin markalarını bir bir tasfiye ediyor. Üstelik üretiminin %90 gibi önemli bir oranı kendi dizayn ve yaratıcılığı...

Soru 7: Bu saatten sonra fındık fıstık, portakal yeme törenleri mi yapacağız?

Yanıt: Her şeyden önce Arap'ın petrolü, Rus'un doğal gazı neyse bizimde ihrac ürünlerimiz (o yıllar için) fındıktı, incirdi, portakaldı, tütündü. Yani ülkemizin gereksinim duyduğu yabancı ürünleri alırken ödeyeceğimiz döviz kazandığımız ihrac ürünleriydi. Olaya bu tarafından bakınca

anlamını bulabilirsiniz.

İşin bu kısmı yaşı ellinin altındaki nesle hiç anlatılmadı. Çünkü elli yıllık egemen anlayış "borçla kalkınma" idi. Borç almanın "erdemine" inandırılmamız için önce tasarrufu sonra da para kazandırdığımız ürünleri ve anlamını yok ettiler. Son elli yılda büyüyen yeni nesil, okullarda Yerli Malları ve Tutum Haftaları adına fındık, fıstık, portakal yeme törenlerini gördü. Son on yıldır ise içi boşaltılmış, abuk törensel kısmı da yok edildi.

Şimdi moda globalizm, kozmopolitizm.

Soru 8: Atatürk'ün bir numaralı üye olduğu "Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti" ne oldu?

Yanıt: Güncel Türkçe ile "Ulusal Ekonomi ve Tutum Derneği" yaşıyor ve kapatılmadı. Nasıl kapatılsın ki? Kurucusu ve bir numaralı üyesi Cumhuriyet'in kurucusu. 1950 ile başlayan Cumhuriyetimizin temel ilkelerinden dönüş, küçük Amerika projesinde önce adı değiştirilerek "Ekonomi Kurumu" yapıldı. Sonra Sanayi Bakanlığı'nın köhne bir koridorundaki odaya hapsedildi. Öyle kuruluş gerekçesindeki gibi açıklama ve çalışmalar yapmasın diye de içine birçok "liberal" akademisyenlerimiz tepildi ki; tehlike yaratmasın! İsmet İnönü, Yerli Malları ve Tutum Haftası'nın önemini anlatıl konuşmasında; "Liberalizm insanımız için vahşettir" demiş, ne gam! Ekonomik kurumumuzdan pek ses çıkmaz, çıkarsa da kuruluş amacına söven liberaller genellikle başköşede olur. Borç cehenneminde kavru lan ülkenin "Ekonomi Kurumu"ndan (Ulusal ekonomi ve tutum

kurumu diye okuyunuz) ses çıkmaz ise “ülkenin bütün tersanelerine girilmiş, tüm kaleleri zapt edilmiş olabilir” sözlerinin keşke sadece öngörü olsaydı, keşke haklı çıkmasaydın Atam demekten başka ne diyebiliriz ki!?

Soru 9: Türkiye’de üretildiği halde bazı ürünlerin üzerine yarı İngilizce yarı İtalyanca markalar basılıyor, bazı caddelerde art arda mağaza isimlerini okuduğunuzda burası Türkiye mi diye sormaktan kendinizi alamıyorsunuz. Ulusal kültürümüz çağdaşlaşmak adına kozmopolitizme kurban mı gidiyor?

Yanıt: Türkiye’de ulusal kültürümüz yok edilmek pahasına adeta cinnet boyutunda tahrip ediliyor, yok ediliyor. Yabancı marka hayranlığı, ithal ürün kullanma alışanlığı, ekonomik teslimiyet kendi kültürünü (aslında kültürsüzlüğünü) yaratıyor. “Kendisi olamayan, başkası olur” sözü ülkenin çıplak gözle görünen gerçeği.

Hele, Türkiye’de üretildiği halde yabancı isim ve markalara öykünerek, ne Türkçe, ne

İngilizce kararsızlıkları tam bir “bindiğin dalı kesmek” garabeti. Mağaza isimlerinden başlayarak, yabancı markalara öykünme ve reklam sloganlarındaki yabancılaşma tam bir kozmopolitizm yaratıyor ki, böylesi ucubelik ancak ve ancak sömürgelerde görülebilir.

Biz USiAD olarak; Türk sanayicisine, yeniden ürünlerinin üzerine “Türk Malı” ibaresini koymasını öneriyoruz. Tabi ki bu rumuzu koymanın getirdiği sorumlulukla... Kaliteli ve rekabet edebilir standart ve fiyatlı ürünleri üreterek.

SORU 10: Kullandığınız araba, kravatınızın ve takım elbisenizin markası nedir?

Yanıt: Yerli malını anlatığımız her panelde gelen soru bu! Her seferinde kravatımı çevirip, elbisemin içini açarak Türkiye’de üretildiklerini gösteriyorum.

Ama her seferinde ayrıca belirttiğimiz bir konuyu burada da dile getirmeliyiz. Orneğin kravatım yada gömleğimin markası yabancı olsa... Bir dostum, yakınım bir başka ülkede beni anımsayıp, bir hediye alsa

ve bana getirirse, giymeyecek miyiz. Şunu ifade etmek istiyorum. Şekilci olmamak gerek. Sorun tek tek kişilerin falsosunu yakalamak, mahkûm etmek değil.

Tabii ki doğru olanı ve güzel olanı tüm tüketiminde yerli malı kullanılması, ancak şekilcilikte ısrar etmek, yıllar boyu kanunun önemi ile yüz yüze gelmemiş tüketiciyi ulusal davadan soğutabilir.

Önce düşüncede berraklaşacağız. Zaman içinde toplumsal bir davranış şekline sokacağız. Tek tek kişileri çaresiz bırakmak değil amacımız. Son elli yılda topluma zerk edilen tüketim kalıbından bir anda dönüş beklemek hayalcilik olur. Zor da...

Önce düşünsel alanda topluma bu konunun ülkemiz ve insanımız için ne kadar gerekli olduğunu kavratmalıyız. Tek tek kişilerdeki olumlu sonuçları kendiliğinden gelecektir.

*Onursal Başkanımız Kemal Özden’in dergimizin 15. sayısında cevapladığı sorulardan derlenmiştir.

WEB SİTEMİZ YENİLENDİ

Derneğimizin bütün yayınlarına

www.usiad.net

sitemizden ulaşabilirsiniz.

Hasan Ali YÜCEL'in kaleminden:

Tasarruf ve Yerli Malı

Sayın Yurtdaşlarım;

On bir seneden beri tasarruf ve yerli malı davalarımızda millette uyanmış bulunan iktisadi anlayış ve duyuş, her yıl biraz daha gelişerek kuvvetlenmektedir. Davanın esasını ortaya atan ve onun bütün halkımıza yaymaya çalışan Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumunu tebrik ve takdire layık bulurum.

Hiçbir mesele tasavvur olunamaz ki cemiyet ve millet hayatına taalluk etsin de Maarif ve Millet terbiyesi bakımından bu teşkilatı vazifelendiren bir veya birçok ciheti bulunmasın. Cemiyet vicdanının müşahhas müessesesi olan devlet adına, okulda yeni nesli yetiştiren öğretmenle, okula henüz gelmemiş çocukları evde buna hazırlayan ve okula gelmişlerini gene aynı muhit içinde ona yardımcı olarak terbiye eden aile, millî davalarımızın hepsinde olduğu gibi iktisadi terbiye sahasında da tesirli, verimli bir ödev yapmışlardır. Dün, para ve alışveriş lafı ayıp

telakki edilen evlerimiz ve okullarımızda, bugün bu mevzuu konuşmak, resmî ders programlarının bir maddesi üzerinde çocuklarımızın zihnini yormak ehemmiyetini kazanmıştır. Dün memleketi, vilayet, kaza ve nahiyeye isimleriyle bir lügat gibi ezberlenen coğrafya yerine, bugün topraklarımızın üstünde ve altındaki istihsal unsurlarıyla bizi besleyip büyüten, yedirip içiren, giydiren kuşatan, bir kelime ile bizi yaşatan vatanımızı öğretici bir coğrafyamız vardır.

Hemen bütün kültür öğretimi, bu ana vatanla onun evladı olan Türk Milletinin yalnız manevi değil söylediğim maddî münasebetleri de anlatmayı kendine mihver edinmiştir. Küçük boyu ve minimini cüssesiyle aramızda dolaşan ilkokul çocuklarımız, yediğiniz şekerin, memleketin nerelerinde ekilmiş pancarlardan ve nerelerinde kurulmuş fabrikalarda yapıldığını isimleri gibi bilirler. "Yerli malıdır, kullan çocuğum" diye öğüt verdiğimiz bezler ve kumaşlarımızı, sırtlarında taşırlarken, vücutlarının üstünde o bez kumaşların yapıldığı vatan parçalarını küçük varlıklarına sarılmış yurt haritaları gibi hissederler. Yedikleri üzümün bağlarını, incir ve fındıkların ağaçlarını, koyunların, kuzuların, danaların yayıldıkları otlakları, balıkların kulaç attıkları denizleri okullardaki sınıflar ve evlerin deki odalar gibi sarahatle, vuzuhla tanırlar. Bu hayat bilgisi, iftiharla söyleyebiliriz ki Cumhuriyet Maarifinin Türk çocuklarına kazandırdığı kültür nimetleridir.

Millî Şefimizin, senelerden beri sözleri ve hareketleriyle tel-

kin etmiye ve tahakkuk ettirmeye çalıştığı şu hakikati burada tekrar etmek, Maarif Vekiliniz sıfatıyla benim için hem zevk ve hem bir vazifedir: "Millet hayatı içinde millî şuura dayanan bilgi uyanışı olmadıkça, devlet ve fert tarafından alınacak her türlü ilerleme tedbirleri, geçici ve göçücüdür." Ne kadar doğru. Dış gayesi sırf menfaat gibi görünen ticaret sahasında, kendisince bu şuur uyanmış bir yurtdaş tasavvur edilebilir mi ki, içinde bulunduğu cemiyet ve halkın zararına bir alışveriş yapabilsin? Vatansever bir tüccarın hakiki karı, yalnız kendisinin değil, beraberinde bütün milletin kazandığıdır. İhtikârı bir ihanet sayıyorsak, muhtekirin, yurtdaşı yalnız kendi kârını düşünerek soymuş olmasındadır. Biz hırsızlığı, sade maymuncukla kasa açanların hareketinde değil, nisbetsiz kar temin etmek için vatandaşın kesesinden fazla para çekenlerde de buluyoruz. İstiyoruz ki kanun, vicdan karanlığında yapılan bu gasp ve gareti tenkit etsin. Kitaplarımıza kapkara çehresiyle sefil ruhunun resmini koyduğumuz gümrük kaçakçısı, muhtekir halk soyguncusu, Millet terbiyesinin dışında kalmış bir bedbahttır. Bunu söylemekle anlatmak istediğim nokta şudur: cemiyette faydalı ve faydasız hangi hareket mevzuubahis ise onda analar ve babalara, hocalara düşen vazifenin büyüklüğü ve ehemmiyeti.

Yurtdaşlarım, Size biraz da artırımın ve umumiyetle tasarrufun hayatımızdaki öneminden bahsedeyim. Bir insan düşününüz ki gördüğünü,

duyduğunu, öğrendiğini; görüp duyup öğrendikten birkaç dakika sonra unutmaktadır. Dimağının kazandıklarını saklamaktan aciz bir ruh fukarası, tamahkar hafızasıyla ne perişan bir mahluktur. Tıpkı bunun gibi, kazandığını beş dakika sonra yok eden boş keseli: biraz önce anlattığım boş kafalıdan daha az perişan, daha az yoksul mudur? Şu iki cins insanı hiç hatırlınızdan çıkarmayın: boş kafalı, boş keseli. Medeniyet, insan kafasının ve insan kötünün yok etmeyip biriktirdiği eserlerin yekûnudur. Güzel ve muhteşem bir bina, mimarının dehasında bir devrin bütün kudretlerinin, zaman dediğimiz bankaya konmuş kıymetli tasarrufudur.

Bir kitap, bir güzel bahçe, bir köprü, bir yol ve bir liman, bir fazilet ve bir kahramanlık, yaşayan insanların kendi varlıklarından artırıp ileride yaşayacak olanlara bıraktıkları insanlık mirası değil midir? Medeni olmak bu kıymetlere hürmet beslemek: değil onları harap etmek, hatta muhafaza etmekle kalmayıp artmalarına, çoğalmalarına, ilerlemelerine gayret vermektir. Tabiat gibi cemiyet de tasarruf edilmiş kuvvetlerin tesiriyle varlığını istikbâle uzatabilir. Bu anlayışla tasarruf, geniş ve müessir bir insan hareketi olarak görünmektedir.

Bir gün İstanbul'da gezerken küçük ve güzel bir caminin tesadüfen ismini öğrenmiştim: "Sanki Yedim Camisi". Bunu yaptıran zat dehşetli cimri imiş. Canının çektiği bir şeyi gördüğü vakit o şeye bakıp "sanki yedim" der ve onu almak için sarfedeceği parayı bir cebinden çıkarıp öbürüne koymak suretiyle saklamış, O kadar ki peyniri bir kavanoza koyar, ekmeği üstünden sürmekle kendini katıklanmış sayarmış. Bu yüzde yüz mahrum hayatın sonunda cami gibi insani bir gaye ile yaptırılacak bir bina vücade getirmiş olmasına rağmen, Allah'ın kendisine emanet ettiği

binaların en kıymetlisi olan vücudunu harap etmiş. Biz tasarrufu bu "sanki yedim" camisinin banisi gibi anlamamızı. Marifet, insanın bütün kudretlerini seferber ederek kazancını çalışıp artırması; yemede, içmede, giymede kendisinin ve yakınlarının adam gibi yaşaması ve bu kazanmanın içinden bir kısmını ayırarak yarına hazırlık olmak üzere tasarruf yapmasıdır.

Her şey gibi tasarruf da önce iradeyi zorluyarak başlıyacaktır. Nilekim bizde de böyle oldu. Fakat gene her şey gibi irade ile kendimizi zorlamakla başlayan bu hareket, on yıldan beri artık millî itiyatlarımız arasına girmiştir. İrade ile yapılışındaki güçlük, itiyatla kolaylaşmış demektir. Bugün insanlık, tarihin en çetin savaşlarından biri içerisinde kıvrılırken Türk Milletinin, bu savaşın iktisadi serpintilerinden en az müteessir olmasına rağmen alışverişte uğradığınız müşkülli bu itiyat ile yenebileceğimizi biran unutmamalıyız.

Hiçbir maddenin, tam istihlak edilmedikçe, vazifesini bitmiş saymamalıyız. Yırtılıp

atılan kağıtlar, içi boşalmış kibrit kutuları, biçkiden artmış kumaş parçalarının bile hayatlarının bu devresinden sonra işe yarar olduklarını hatırdan çıkarmamalıyız. Şimdi dünyanın öyle yerleri var ki orada insanlar, et kemiklerinden çıkarılmış suları, etin kendisi kıymetinde görüyorlar ve yiyorlar, yahut bu kadarını bile bulamıyorlar. Bu ve buna benzer halleri daima hatırlıyarak sevgili vatanımızın bize bahsettiği nimetleri, aziz ve mukaddes bilerek ziyan etmeksizin kendimize faydalı kılmalıyız.

Yurtdaşlarımız, Memleketimizde başlamış ve hayli ilerlemiş olan tasarruf terbiyesinde öğretmenlerle ailelerin müşterek çalışma vazifeleri daha büyük bir hızla devam etmelidir. Onlar tasarrufu, hayatın ve bekanın bu büyük sırrını: evlatlarına talebelerine ve muhitlerine ne kadar devamlı ve teferruatlı bir şekilde yayarlarsa, bizden sonrakilere intikal edecek olan millî hazinelerimiz de o kadar zengin olacak ve Türk nesilleri o derece refah bulacaktır. (Hasan Ali Yücel-1940)

Kendi malını kullan

Kendi ülkeni zengin et

Ekonomist Mahfi EĞİLMEZ:

“Büyümede Öyle Büyük Bir Başarımız Yok”

Ekonomist Mahfi Eğilmez, Türk ekonomisine ilişkin yaptığı değerlendirmede “kil kaide’ üzerindeyiz” ifadesini kullandı. Özellikle ekonominin son on yılını değerlendiren Eğilmez, büyümede öyle devasa bir başarının sağlanamadığına dikkat çekti. Eğilmez, büyümenin yanı sıra, ‘IMF’yi bitiren hükümetiz’ söylemine, uygulanan ekonomi modelinden bir türlü gerçekleşmeyen vergi reformuna kadar birçok konuda açıklamalarda bulundu. İşte Eğilmez’in konuşmasından önemli satırbaşları...

Şenol Çarık

Ekonomist Mahfi Eğilmez, Tarihçi Kitabevi’nde gerçekleşen “Türkiye Ekonomisinin Sorunları” konulu söyleşide okurlarıyla buluştu.

“Bugünlerde çok çeşitli tartışmalar var” diyerek konuşmasına başlayan Eğilmez, “Birinci tartışma; son on yılda yapılan görülmedik şeylerin, Cumhuriyet’in hepsini kapsadığı şeklinde. Kimleri diyor ki, ‘öyle şeyler yapıldı ki biz seksen yıl boşuna oturmuşuz

burada.’ Kimileri de diyor ki, ‘bu on yılda hiçbir şey yapılmadı. Yapılanlar pamuk ipliğine bağlı’ şeklinde konuştu.

“Ben bu tartışmalardan başlamak istiyorum” diyen Eğilmez, konuşmasına şöyle devam etti:

İlk seksen yıl sanki öyleymiş ki bunların hepsi yalanmış! O kadar ilerledi ki işler Allah’tan bu işe tanık olan insanlar var. -Sayın Cahit Kayra aramızda- Mesela bu tanıklar olmasa

neredeysse Kurtuluş Savaşı hiç yapılmamış, mahalle kavgası gibi bir şeymiş de biz bunu büyütülmüşüz. Osmanlıdan hiç borç devralmamışız diyecekler. Yalan yanlış şeyler bunlar.

“HAZİNE’DEYKEN OSMANLI’NIN BORCUNU ÖDEDİM”

Osmanlı’dan borç devralma meselesini bana bir konferansta öğrencim sordu. Osmanlı Devleti’ni, aşağı yukarı milli gelirimizin yüzde altmış beşine yakın borç devraldık. Yani bu borç paylaştırıldı Lozan sonrası. Lozan sonrası duruma göre herkese bir pay düştü. Payı ciddi şekilde ödeyen tek ülke Türkiye’dir. Diğerleri yarım yamalak, adeta ödemiş gibi yaptılar. Zaten amaç büyük ölçüde Türkiye’den almaktı. Türkiye bunu 1954’e kadar ödedi. 1989 yılında yüz yıllık Osmanlı tahvillerinden bir tane-sini ben ödedim Hazine’deyken. Yani düşünün adam kalkıp bana soruyor ‘Osmanlı’dan borç devralmadık’ diye. Yani ben bile ödedim bu borçlardan

bir bölümün, bana nasıl böyle bir soru sorarsın! Hala da bunu söyleyenler var. Buna benzer birçok tartışma var. Size bu tartışmaları biraz öyküyle, biraz ekonomiyle, özetleyerek sunmak istiyorum.”

BÜYÜMEDE ‘MUCİZE’ YARATILDI İDDİALARI...

Son on yılda ekonomide başarılı görünüyoruz şeklindeki söylemlerin üzerinde duran Mahfi Eğilmez, “Burada son yılda bir mucize yaratıldığı ve ilk seksen yılı katladığı şeklinde bir iddia var. Eğer böyle isek bunu size rakamlarla anlatmak istiyorum. Böyle bir şey bir kere doğru değil. On yıl ile seksen yılı karşılaştırmak yanlış bir şey” diyerek şöyle devam etti:

“Karşılaştırmayı belki 10’ar yıl 10’ar yıl yapmak daha doğru olabilir. Mesela 1923’ten 1933 yılına kadar Türkiye’nin Osmanlı borcu dışında dış borcu yoktu. Yüzde 6,6’lık bir büyüme görüyoruz bu dönemde. Son on yıla baktığımızda ise bu büyüme oranı yüzde 5,3. Demek ki son on yılda seksen yılın ilk on yılının bile gerisindeyiz.

İlk on yılın bütçe dengesine baktığımız zaman bütçenin denk bütçe olduğunu görüyoruz. Hâlbuki son on yıla baktığımızda

3,2. Bu da bir başarı. Çünkü, bir önceki yıla baktığımızda Türkiye bunu 7,5’lerden indirdi. Ama, bunu görülmedik bir başarı diye kıyaslarsanız karşınıza böyle bir tablo çıkıyor. 1923-2002 aralığına baktığımızda ise Türkiye’nin ortalama 4,9 oranında büyüdüğünü görüyoruz. Son on yılla aynı nerdeyse. Demek ki büyümede de öyle söylendiği gibi büyük bir başarı yok. Bir tek başarı var o da yıllık enflasyonda. Son on yılda yıllık enflasyon düşmüş. Bütçe açığı ilk seksen yılda son on yılın yarısı kadar. Cari denge çok çarpıcı. Türkiye son on yılda ortalama yüzde 5,3 cari açık vermiş. İlk seksen yılın ortalaması ise sadece yüzde 1,5.

“EKONOMİ MODELİMİZ DEĞİŞTİ”

Türkiye 2000’lere kadar büyük değişikliklerle de olsa ağırlıklı olarak kamu kesimi ağırlıklı, kamunun borçlanmasına dayalı, bütçe açığına dayalı bir büyüme modeli izledi. Zaman zaman değişiklikler göstermiştir ama ağırlıklı olarak izlenen model budur. Son on yılda Türkiye ekonomisinin modeli değişti. Özel kesim ağırlıklı, özel kesi-

min borçlanmasına dayalı ve cari açığa dayalı bir modele geçtik. Türkiye ekonomisi bir kere açısız bir modele alışık değil. Ya bütçe açığı veriyorsunuz ya da cari açık veriyorsunuz. Tuhaftır cari açığınız büyüdüğü zaman bütçe açığınız küçüklüyor. Neden! Çünkü ithalattan yüksek vergiler alıyoruz. Cari açığın büyümesi demek ithalatın artması demek büyük ölçüde. Dolayısıyla ithalattan alınan vergiler bütçe açığımızı düşürüyor.

‘IMF’Yİ KOVDUK’ SÖYLEMİ...

Bir başka konuda son dönemlerde ortaya çıkan, “IMF’yi kovduk” söylemi. Böyle olağanüstü bir başarı hikâyesi gibi sunuluyor. Türkiye 1960’tan bugüne kadar IMF’yle 20 kez stand-by düzenlemesi yaptı. Bu düzenlemelerde Türkiye aşağı yukarı 55 milyar dolar kullandı. Bunun 50 milyar doları 2000 yılı ve sonrasına ait. 2001 krizine girdiğimizde müthiş bir kullanım yapmak zorunda kaldık! Mesela şu iddia ediliyor; ‘Biz IMF’yi bitiren hükümetiz!’. Bu öyle değil. 1985’te Turgut Özal iktidardayken IMF ile ilişki bitirildi. Ben o zaman Hazine’de görevliydim. 1994’e kadar IMF ile herhangi bir Stand-By

düzenlemesi yapılmadı, para kullanılmadı. 1994'te Tansu Çiller'in başbakanlığı sırasında Türkiye yeniden IMF'ye gitti. Ondan sonra şimdi geldik ve son taksiti yeniden ödedik ve bitirdik. Yani tarihimizde ilk defa IMF ile parasal ilişkileri bitirdik sözü doğru değil, daha öncede bunu yapmışız. Yine 1960'ların 1970'lerin Stand-By'ını bugüne kıyaslamak doğru değil. IMF'nin kuruluş amacı ödemeler dengesi, dış denge döviz sıkıntısına giren ülkelere yardım yapmak. Aksi takdirde o ülkeler ithalat kısıtlamasına gidiyorlar ve dünya ticaretini zedeliyorlar. 1960'ları düşünün; Türkiye fındık, fıstık, incir vb. ihraç eden bir ülkedi. Hava dengesi kötü gittiği anda ödemeler dengesi bozulurdu ve IMF'ye giderdi. IMF'den ilk kullandığımız paralar 40 milyon dolar, 25 milyon dolar gibi paralardı. Şimdi onu alıp da bugünkü durumla kıyaslamak büyük insafsızlık olur. Çünkü, o günün koşulları farklı, bugünün koşulları farklı.

“GELİR DAĞILIMINI DÜZELTEMEDİK”

Son on yılda gelir dağılımını düzeltememiş durumdayız, yani oran yüzde 40'larda. Türkiye'nin en ciddi sorunlarından bir tanesi bu. Son on yılın yarattığı sorunlardan biri bu; tasarruflarla yatırımlar arasındaki fark. 2000'lere kadar birbirine yakın bu oran, aradaki fark yüzde 1'lerde, 2'lerde, en çok 3'lerde. Bu ikisinin arasındaki fark bize

cari açığı veriyor; tasarruflarla yatırımlar arasındaki fark. Son on yılda, krizin bize yansıdığı 2009-2010 hariç, bu ara giderek açılmıştır. 2013 yılı itibariyle tasarrufların GSYİH, yani milli gelire oranı, kabaca yüzde 12,6. Yatırımların oranı da yüzde 19,6. Buradaki 7 puan bize cari açığı veriyor. Bunu kapamadığımız sürece bizim

reysel emeklilik sistemi getirdiler. 2013 yılı başında hükümet yürürlüğe koydu. 2012'de tasarruf oranı yüzde 14'tü. Bu yürürlüğe girdikten sonra 12,6'ya düştü. Yani ters sonuç verdi. Tasarruflar artarsa faiz artar. Yani pozitif faiz elde etmeyen bir toplum tasarruf yapmaz. Ne yapsın ki zarar eder. Türk toplumu gibi çok uzun yıllar yüzde 10-15 reel faizlere alışmış bir toplumda reel faizin yüzde 0'lara, 1'lere, 2'lere düşmüş olması tasarruf eğilimini darmadağın etti. Ama bunu anlatma şansımız hemen hemen sıfır.

“BÜYÜME REEL RAKAMLARLA ANLATILMALIDIR”

Bizim 1924'ten bugüne kadar ki büyümemizi ortalama olarak alırsak yüzde 5 gibi bir rakam çıkıyor ortaya. Bu bizim potansiyel büyümemiz. Yani bu koşullarda Türkiye yüzde 5 büyürse çok bir sorun yaratmıyor. 5'in altında büyürse geri kalıyor. Bu sefer işsizlik vb. sorunlar başlıyor. 5'in üzerine çıkarsa ekonomi ısınıyor, cari açık büyüyor, bu sefer finansman sorunları ortaya çıkıyor. Fakat biz bir türlü bu ideal çizgiyi tutturamadık. Hep böyle inişli çıkışlı bir grafik izliyoruz. Ancak, ortalamalar buraya geliyor.

Son on yılda gerçekte ne kadar büyüdüğümüz öyle bir anlatılıyor ki hâlbuki büyüme reel rakamlarla anlatılması gereken bir şey. Enflasyondan arındırılması gerekir. Reel rakamlarla baktığınız zaman mesele biraz değişiyor. Mesela cari rakamlarla baktığınızda dört katın üzerinde bir büyüme sağlamışsınız. Ekonomimiz dört kat büyümüş görünüyor. Hâl-

buki sabit fiyatlarla baktığınız zaman yüzde 63 büyüyor. İstatistik öyle bir şey ki hangisini kullanırsanız ona göre yorum yapmak mümkün. Dolayısıyla buralarda çok dikkatli olmak lazım. Ben burada şunu söylemek istiyorum; kişi başına milli gelirin 3 bin 500 dolardan 10 bin 500 dolara çıkartılması olağanüstü bir başarıdır. Ama bu söylendiği gibi bir olay değildir. Bunu söylemek istiyorum. Yani bunun altında birçok sanallık var. O sanallıklar eskiden bu kadar değildi. Son on yılda adet oldu ve çok kullanılır oldu.

ORTA GELİR TUZAĞI...

Bir diğer husus da bugünlerde dile getirilen “orta gelir tuzağı”. Bugünlerde 10 bin dolar kişi başı gelire ulaşan ülkelerin bir orta gelir tuzağına düşmesi söz konusu. Yani on binlere gelip takılıyorsunuz bir türlü böyle yirmi binlere doğru yollanamıyorsunuz. Mesela bu Türkiye için çok geçerliydi. Türkiye böyle bir yüz milyarlar takıldı sonra 200 milyar dolarda bir daha takıldı. Sonra bir hızlandı 2 binlerde 3 binlerde takıldı. Sonra tekrar hızlandı 10 bine geldi. Şu anda 10 binler civarındayız. Dikkat ederseniz üç yıldır 300 yukarı gidiyoruz, 200 geri gidiyoruz. Bunu aşmak kolay değil. Mesela Demokrat Parti'nin büyümede çok büyük atılım sağlaması çok basit bir nedene dayanıyor; çünkü o zamana kadar Türkiye bir tarım ülkesiydi. Tarımda sabanla yaptığınız üretimi 15 traktörle bir anda katlıyorsunuz. Dolayısıyla milli gelir ikiye katlanıverdi. Benzer durum 2000'lerden önce bu sefer stil değiştirmemizle ortaya çıktı. Yani ithal ikamesine dayalı sanayileşmeden, bu sefer ihracatı teşvike dönük bir sanayileşmeye geçildi. Orada da gene oldu. Şimdi bunu yapabilmemiz için artık yeni teknoloji lazım. Yani Türkiye'nin

teknolojik atılım yapması lazım, bu orta gelir tuzağından kurtulabilmemiz için. Bizim marka üretmede ciddi sıkıtımız var. Türkiye yüz yıldan fazladır Osmanlı'yı da sayarsak tekstil sanayinin içinde, hem de ağır bir şekilde içinde. Bir tane doğru markamız yok. Bütün dünya; İtalya, İngiltere, Fransa, Almanya yaptı bunu. En sonunda İspanya... Bunların hepsi tekstil markaları çıkardılar. Zincir mağazaları yaptılar. Sanayiye bakarsak otomotivde böyle. Bütün ülkeler bu yoldan geçti bizde bu yoldan geçiyoruz ama markamız yok. Tekstilde yapamadığımız gibi otomotivde de yok.

“KİL KAİDE ÜZERİNDEYİZ”

Türkiye sağlam mı? Evet, ama ayakları ‘kil kaide’ üzerinde. Gerçekten baktığınız zaman büyümesi parlak fakat kil kaide üzerinde Avrupa Birliği sağlam mı? Çok iyi görünüyor ancak kil kaide üzerinde. Çünkü Euro bunları darmadağın etti. Almanya için Euro iyi ama İtalya için kötü. Dolayısıyla buralarda sorunlar var. Bu kaidi sağlamlaştırmak lazım. Bu kil kaide bu heykeli taşıyor.

Buradan yapısal reformlara geçmek istiyorum Türkiye için. Bir türlü bunları yapamıyoruz. Nedir bu reformlar? Üzerinde kısa kısa durmak istiyorum; konumuz ekonomi olmasından ötürü özellikle de bu alandakilere bahsedeceğim.

“VERGİ YAPIMIZ ÇOK ÇARPIK”

Mesela vergi yapımız bizim çok çarpık. İki türlü vergi alınıyor biliyorsunuz. Bir tanesi dolaysız vergiler. Elde ettiğiniz ücretten, veraset ve intikal gibi servetlerden alınan vergiler. İkincisi harcamalarınızdan alınan dolaylı vergiler. Birincisinin örneği gelir vergisi, ikincisi ise KDV, ÖTV gibi harcama

yaptıkça ödediğiniz vergiler. Verginin toplandığı ülkede bunun normal ölçüsü her 100 liralık vergini 50'sinin dolaylı, 50'sinin dolaysız vergilerden olmasıdır. Hatta dolaysızlar 55 bile olabilir. Bizde oran tam tersi; 100 liranın 35 lirası dolaysız vergi, 65 lirası KDV, ÖTV gibi dolaylı bir vergi. Bu çok adaletsiz bir yapıya neden oluyor. Gelir dağılımındaki adaletsizliği nedenlerinden biri bu. Çünkü ücret gelirine sahip olanlar üst gelir sahibi olanlar aynı malı alıyorlar. İkisi de aynı KDV'yi veriyor. Burada bir adalet sağlama olayınız yok. Gelir vergisi az kazananadan az, çok kazananadan çok almaya yöneliktir. Biz mesela bunu değiştiremiyoruz, 50 yıldır bir türlü değişmiyor. Tuhaf bir vergi yapımız var bizim. Aşağı yukarı on yıl maliye müfettişliği yaptım, Anadolu'yu dolaşım. Türklerin kafasında kazançtan yüzde 10 vergi ödemek gibi bir şey var. Bu nereden geliyor dersiniz bence bu Aşar'dan geliyor. 600 yıllık bu gelenek genlerine o kadar işlemiş ki bu toplumun yüzde 10 vergi ödenecek gibi bir şey var kafamızda. Dolayısıyla vergi reformu zor bir reform fakat, yapılması şart.

“SANAYİDE İTHALATA BAĞIMLIYIZ”

Bir de sanayide ithalata aşırı bağımlılığımız var. Türkiye her 100 dolarlık ihracatının 65 dolarını ithalatla yapıyor. 65 dolarlık ithalat yapacaksınız ki 100 dolarlık ihracat yapasınız. Bu durumu değiştirmemiz lazım aksi takdirde bu cari açığı böyle vermeye devam ederiz. Ve finansman aramaya devam ederiz. Türkiye bu yapısal reformları hep konuşuyor ama hiçbir zaman yapamıyor. Yapabildiğimiz tek yapısal reform, dayağı yedikten sonra yaptığımız bankacılık reformudur. Battık ondan sonra anladık. Umarım öteki konularda da dayak yemeden reform yapma şansımız olur!

Prof. Dr. Cihan DURA:

Dünyada Kâbus: ABD'nin Bütçe Krizi

ki olmayınca, hükümet elinde parası olmasına rağmen harcamam yapıyor. Kongre'den yetki almadan para harcamak yasal olarak mümkün değil. Bu yüzden âcil ve kritik hizmetler dışında tüm devlet faaliyetleri durmuştu. Cumhuriyetçiler 'Obama-care' adıyla anılan sağlık sigortası reformunun askıya alınmasını istiyordu.

Demokratlar ise, Obama'nın başkanlığının en önemli reformu sayılan bu programdan ödün vermeye yanaşmıyordu.

1 Ekim tarihinde ülkenin genel görünümü şöyleydi: Federal hizmetlerin çok büyük bir kısmı askıda... Bazı devlet dairelerinin kapısına kilit vurulmuş, yüz binlerce memur ve işçi ücretsiz, mecburî izne çıkarılmış. Hazine borçlanamıyor, vadesi gelen bonoların itfasını yapamıyor. Öyle ki devletin iflasından bile söz edenler var. Ülkenin kredi notu şimdiden kırılmış. Hazine Bakanlığı'nın yayımladığı bir raporda, "2008 yılındaki olaylara benzeyen, hatta ondan daha kötü sonuçlara yol açabilecek bir mali kriz ve resesyon olasılığı"ndan söz ediliyor. Çıkacak bir kriz yalnız ABD'yi değil, tüm dünyayı etkileyecek.

Tek çıkış yolu; borç limitinin yükseltilmesi konusunda 17 Ekim'e kadar siyasetçilerin anlaşmaya varmaları... Yoksa ülke temerrüde düşebilecek. 1 Ekim'den beri bütçesiz kalan, ekonomisini devasa borçlanmalarla sürdürebilen ABD 17 Ekim'den sonra borçlanamayacak. O gün her yerde endişe ile bekleniyor.

Borç tavanı veya borçlanma limiti; basit bir tanımla bir devletin, hükümetine borçlanma konusunda koyduğu üst sınırdır. ABD açısından borç tavanı "Kongre tarafından belirlenen, federal hükümetin, yani hazinenin yasal olarak ne kadar borçlanabileceğini gösteren sınır"dır. Bu sınır yasalara göre ABD'nin milli gelirinin yüzde 10'unu geçemiyor. İlk defa 1917'de 11.5 milyar dolar olarak belirlenen borç tavanı, günümüzde yaklaşık 14,3 trilyon dolardır. Bu limite ulaşıncaya Hazine Bakanlığı kredi alamıyor, bono ve tahvil satarak borçlanamıyor. O zaman devletin elinde gelir olarak sadece vergi ve harçlar kalıyor. Tavanın artırılması Kongre'den yeniden izin alınmasına bağlı... Bu da Demokratlarla Cumhuriyetçilerin uzlaşmasını gerektiriyor. Ne var ki çoğunluk uzlaşmaya pek yanaşmayan Cumhuriyetçilerin elinde... Cumhuriyetçiler Obama'nın, bütçe açığını artıran, vergi artışları ve harcama kesintileri

Dünya geçen ekim ayında ABD kaynaklı çok önemli bir olaya sahne oldu. Âdeta nefesler tutuldu nasıl sonuçlanacak diye. Bu bekleyişe Türkiye de katıldı. Neydi olay, hatırlayacaksınız: ABD'nin borç tavanı krizi!.. Peki, gündemi neden bu derecede işgal etmişti? Çünkü devletin işleyişi, 1 Ekim tarihinden itibaren yavaşlamış, hükümet sanki kepenk kapatmış (government shutdown) konumuna düşmüştü. Peki, neden? Çünkü 1 Ekim tarihi Kongre'nin, hükümete vermiş olduğu para harcama yetkisinin sona erdiği tarihti. Daha açık bir ifade ile Cumhuriyetçilerin çoğunlukta olduğu Kongre: (i) hükümete bütçe yetkisi vermiyordu, (ii) borç tavanını yükseltmeye yanaşmıyordu. Netice? Yet-

İçeren planına karşı çıkıyor, özellikle sağlık harcamalarının kısılmasını istiyorlar. Borç tavanının yükseltilmesine onay vermek için, bütçe açığını kısımaya yönelik bir plan üzerinde uzlaşmayı şart koşuyorlar.

Sosyal fonlar sayılmazsa, Nisan 2013 verilerine göre ABD'nin yaklaşık 12 trilyon dolar borcu var. Kamu borç yükü 2012 yılında yüzde 107 idi, 2013'de yüzde 112'ye yükseleceği tahmin ediliyor. Borcun yüzde 47'si ülke dışındaki yatırımcıların tahvillerinden oluşuyor. Halen geçerli olan borç tavanı 16.4 milyar dolar düzeyinde. Bu tavana Şubat 2014 sonuna kadar ulaşılacağı tahmin ediliyor.

Amerika neden borçlanır? Sebebi yapısal: Hükümet, vergi yoluyla topladığı gelirden çok daha fazlasını harcamakta. Miktarı Türkiye bütçesini bile aşan savaşa giriyor, askerî operasyonlar yapıyor. Birçok ülkede büyük harcamalar gerektiren askerî üsler, denizlerde savaş gemileri bulunduruyor. Bir diğer harcama etkeni de sağlık sigortasında Obamacare adıyla anılan dev reform... O da büyük kaynaklar yutuyor. Bu ve benzeri sebeplerden, bütçede son yarım yüzyılın en büyük açıkları oluştu. Açıklar da, doğal olarak ancak borçlanma yoluyla kapatılabiliyor.

Borç tavanı artırılmazsa ne olur, hangi etkilerle karşılaşılır? Kâbus günlerinde bunlar üzerinde çok duruldu, tahminler yapıldı, yazılar kaleme alındı. Bu yazılardan bazılarını gözden geçirin, olası etkilerin dört başlık altında toplanabileceğini gördüm: Harcama etkisi, temerrüt etkisi, finans etkisi, dış etkiler.

1) Eğer Kongre'de 17 Ekim'den sonra da uzlaşma sağlanmasaydı, ABD Hazinesi yeni borçlanma yapamayacaktı. Bu takdirde günlük 60 milyar doları bulan

ödemeleri gibi zorunlu harcamalar da askıya alınacaktı. Bu kesintiler ve muhtemel vergi artırımları dolayısıyla tüketim de yavaşlayacak, ekonomi büyük bir durgunluğa sürüklenecekti.

2) Diğer önemli bir etki mali yükümlülükleri yerine getirememesi, kısaca temerrüt düşme halidir. Temerrüt basit bir tanımla, "bireylerin veya şirket, ülke gibi tüzel varlıkların borçlarını zamanında ödeyememesi durumu"dur.

Eğer Kongre borç tavanını yükseltilmezse, ABD Hazinesi'nin 17 Ekim'den itibaren tek geliri vergi ve harçlar olacaktır. Bu gelir de sosyal güvenlik harcamaları, borç ve faiz ödeme yükümlülüklerinin ifasına yetmeyeceği için borç ödemelerinde temerrüt(default) düşme ihtimali gündeme gelecekti.

ABD'nin temerrüt düşmesi, ifaları yerine getirememesi, Hazine bonosu sahiplerine yapılan para ödemelerini durdurması demektir. Demek ki borçların geri ödenmesi sıkıntıya girecekti. Temerrüt ise dünya piyasalarında büyük bir düşüşe, faiz oranlarında artışa yol açacaktı.

Amerikan tarihinde temerrüt olmamıştır; ancak, en son 1979'da olmak üzere üç kez temerrüt durumuna yaklaşılmıştır.

3) ABD Hazinesi'nin borçlarını ödeyememesi, oradan alacağı para ile kendi ödemelerini yapacak alacaklı kuruluşların da ödemelerini yerine getirememesine yol açacak ve borçların zincirleme olarak

ödenememesi yüzünden ortaya bir finansal kriz çıkabilecekti. Bu durum ABD ekonomisine olan güveni sarsacağı için Dolar da değer yitirecekti.

Belirsizlik arttıkça, ABD Hazine bonoları değersiz kâğıtlara dönüşecekti. Sigorta şirketleri, emeklilik fonları, para piyasası fonları, bankalar dağılıp borsalar çökecek, küçük bankalardan büyük bankalara kaçış başlayacaktı. Ortalıkta para kalmayacak, parasal alışverişin yerini takas alacaktı, Kredi kartı, öğrenci kredisi, mortgage ve araba kredisi gibi borçlanmalar çok zorlaşacak, Hisse piyasaları çakılacaktı. “Elinde ABD tahvili bulunanlar arasında, çok uluslu bankalar, yabancı ülkeler ve Amerikan halkı var. ABD borcunu ödeyemezse, dünyanın en büyük bankaları iflasın eşiğine gelebilir. Bu durumda bankalar kredi vermeyi bırakabilir, hatta cari hesaplardaki paraları bile ödeyemez hale gelebilir”di .

ABD hükümeti bono sahiplerine olan borcunu ödeyemeyince, bonoların değeri düşecekti. Yatırımcının bono yoluyla borç verdiği hükümetten elde ettiği kâr, yani hükümetin borç aldığı yatırımcıya ödediği faiz artacaktı. Çünkü bono artık

daha az güvenli, dolayısıyla daha riskli bir yatırım biçimi olarak algılanır. Bu durumda, diğer ülkelerde de genellikle ABD Hazinesi’ne bağlı olan faiz oranları tırmanışa geçerd.

4) ABD’nin borcu 12 trilyon doların üzerinde. 2013 yılı başı itibarı ile ABD’nin borcunun 5,6 trilyon doları yani yüzde 47’si ABD dışı yatırımcıların elindeki tahvillerdir. Genel toplamda 5 trilyon 590 milyar dolarlık Amerikan kâğıdı (hazine bonusu ve tahvili) 17 Ekim’den itibaren değersiz bir hale gelebilirdi. Bu da –bazı iktisatçılara göre– mevcut finansal kapitalizmin yönettiği küresel ekonomik sistemin sonu demektir. Bu verileri göz önüne alınca, doğacak bir krizin dünya ekonomisi üzerinde yapabileceği etkileri, dehşetle tasavvur etmemek mümkün değil. En büyüğünden en küçüğüne bütün finans kurumları bundan etkilenecekti: Wall Street bankaları, küresel bankalar, yabancı devletlere ait bankalar..., kasasında ABD tahvili bulunduran bütün kurumlar geri ödeme sıkıntısı yaşayacaktı. “Çünkü çoğu kendi aralarındaki alışverişlerde, dünyanın en güvenli yatırım aracı sayılan ABD tahvillerini teminat gösteriyor. Birçok ban-

ka da öz sermayesini ABD tahvillerinde tutuyor. Eğer bu tahviller değer kaybederse bankalar da kredi verme konusunda çok daha cimri davranacaklardı.”

a) Acaba Avrupa Birliği (AB) üzerinde meydana gelecek etki ne olabilirdi? Yukarıda belirttim, borç tavanı krizi ABD ekonomisine olan güveni sarstığı için Dolar değer kaybedecek. Bu takdirde bir diğer rezerv para birimi olan Euro değer kazanacaktı. Bu olgu ABD’de cari açığın düşmesine yol açarken, AB’de –birliğin aleyhine olarak– cari açığı artıracaktı.

b) Diğer ülkelere gelince, dünyada en fazla ABD tahviline sahip iki ülke 1,3 trilyon dolar ile Çin ve 1,1 trilyon dolar ile Japonya’dır. Amerika’nın temerrüde düşmesinden en çok etkilenecek ülkeler de bunlar doğal olarak. İngiltere açık ara ile üçüncü sırada.

c) Peki ya Türkiye..., Türkiye nasıl etkileneirdi?

Dolar’ın değer kaybetmesi dış ticaretimizi iki yönden etkiledi. Birincisi, ihracat yönünden... Şöyle ki, Türkiye ihracatının yüzde 40’ını AB ülkelerine yapıyor, aynı oranda da Euro kazanıyor. O zaman Euro prim yaptıkça ihracatçımız daha faz-

la TL kazanmış olacaktı. İthalat yönünden: Türkiye'nin ithalatı ve borçları ağırlıklı olarak dolar cinsinden yapılıyor. Demek ki Dolar değer kaybettikçe ithalat maliyetimiz ve borç yükümüz TL cinsinden azalacaktı. Dolayısıyla Euro değer kazanıp da dolar değer kaybettikçe Türkiye kazançlı çıkıyor. Ancak daha uzun vadede bütün bu kısa vadeli kazançlar kaybedilebilir; ABD'nin borç tavanı krizini çözemeyip temerrüt haline düşmesi, yeni bir küresel krize yol açması durumunda tabii ...

Bir diğer etki de Türkiye'nin, "kasalarındaki 55 milyar dolarlık Amerikan tahvilini bir anda karşılıksız halde bulması" olacaktı.

İşte bütün bu sebeplerden dolayıdır ki dünya 17 Ekim gününü adeta nefesini tutarak bekledi. Bir anlaşmaya o "kâbus günü"ne ancak saatler kala varılabildi. Ne var ki ortada bir çözüm falan yoktu aslında. Bu bir "sorunu ertele-

me" anlaşmasından ibaretti ve sorunun çözüldüğü anlamına gelmiyordu. Ne borçlanma tavanı ne de bütçe konusunda herhangi bir anlaşmaya varılmış değildi.

Üç kritik tarih belirlenmişti: 13 Aralık, 15 Ocak ve 7 Şubat... Şöyle ki: "çözülmesi gereken, en önemli

anlaşmazlık sebebi olan borçlanma tavanı üzerinde bir uzlaşma" sağlanamamıştı. Ehveni şer ve yasa gereği olarak ikinci seçenekte karar kılındı: Borçlanma tavanı

uygulanması geçici olarak askıya alındı. Artık hükümet, 7 Şubat 2014'e kadar istediği kadar borçlanabilecek. Bu arada da bir çözüm bulunamazsa kâbus geri dönecek.

Bütçe konusuna gelince, iki parti 2014 bütçesi için Kongre'de özel bir komite oluşturacak. Bu komitenin 13 Aralık 2013'e kadar bir uzlaşmaya varması gerekiyor. Ve 15 Ocak 2014... Bu tarihe kadar da uzlaşma sağlanamazsa devlet daireleri yeniden kepenk kapatmaya başlayacak.

Bir yazarımızın kaydettiği gibi iş bu sefer çok daha zor görünüyor; şöyle ki "2014 sonbaharında yapılacak olan Temsilciler Meclisi seçimlerinin gölgesi, bu pazarlıklarda iki tarafı da daha uzlaşmaz bir tutuma sürükleyebilir."3

KAYNAKÇA

- 1) <http://www.ntvmsnbc.com/id/25235627/> (3.11.2013)
- 2) Mahfi Eğilmez, "Borç Tavanı ve Türkiye'ye Etkisi", <http://www.mahfiegilmez.com/2013/01/borc-tavani-nedir-abdde-hazinenin.html> (3.11.2013)
- 3) İsmet ÖZKUL, "ABD Borç Krizi Çözüldü Sanıp Sevinmeyin", Dünya, (18. 10. 2013)

USİAD

@usiadbildiren'i

twitter'da takip et

twitter.com/usiadbildiren

www.usiad.net

Uğurtaş: 2023'ün Yolu Ar-Ge ve İnovasyondan Geçiyor

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Hilmi Uğurtaş, “Türkiye’nin 2023 yılı hedeflerine ancak Ar-Ge ve inovasyona dayalı, ileri teknoloji kullanılan ürünler ile dünya piyasalarında sağlayacağımız rekabet gücü sayesinde varabiliriz” dedi.

Çiğli’de düzenlene bir etkinlikte konuşan Uğurtaş, Cumhuriyetin kurulduğu günden bu yana yakalanan büyüme hızı ortalamasının yüzde 4’ler civarında seyrettiğini belirterek, bu rakamlarla 2023 yılı için hedeflenen 2 trilyon dolarlık büyüklüğe ulaşmanın mümkün olmadığını söyledi. Büyüme hızının yüzde 6 seviyelerine ulaşması gerektiğine dikkat çeken Uğurtaş, “Ancak ülkemiz sanayisinin bugünkü tablosuna baktığımızda bu vizyonla paralel olmayan manzaraları görmekteyiz. Sanayi üretimimizin GSYİH içinde yüzde 25’lerde olması gerekirken, bu oran yüzde 16’larda seyretmektedir. Girişimcilerimiz, hatta sanayicilerimiz ve özellikle gençlerimiz sanayi üretiminden uzaklaşmakta; hizmet sektörü, iletişim sektörü, turizm, inşaat gibi sektörlerle yönelerek, daha az gayret ile daha çok kazanç yolunu tercih etmektedirler. İhracatın çok üstünde olan ithalat rakamlarından ve yüzde 12’lere kadar gerileyen tasarruf oranlarımızdan dolayı cari açık ile mücadelelerimiz birtürlü istenilen istikrarı yakalayamamıştır” dedi.

OECD ülkelerinin GSYİH içerisinde Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarına yüzde 2,5 oranında pay ayırdıklarını, bu rakamın Türkiye’de yüzde 1’lerde olduğunu hatırlatan Uğurtaş, 2023 hedeflerine ulaşmak iste-

yen Türkiye’nin ileri teknolojiye ve yenilik çalışmalarına ağırlık vermesi gerektiğini söyledi.

Hilmi Uğurtaş, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Sanayi ürünlerimizin içinde teknolojik ürünlerin katkı payı ülkemizde yüzde 2,5 iken, bu oran komşumuz İran’da yüzde 5, Brezilya ve Endonezya’da

yüzde 11, Güney Kore’de yüzde 36’lara dayanmıştır. Ülkemiz firmalarının yüzde 95’i KOBİ’dir. Oysa proje bazlı çalışmalar dışında KOBİ’lerimizin düzenli bir yapı için Ar-Ge desteklerine ulaşması imkansızdır. Bu dezavantaj Teknoloji Geliştirme Bölgeleri (TGB) kurulması ile aşılmaya çalışılsa da bir TGB’nin kuruluşu ve işlevsel hale gelmesi zaman ve kaynak imkanlarına dayalıdır.”

Üniversite-sanayi işbirliğinin kültürel ve psikolojik engellere takıldığını bildiren Uğurtaş, bu

önyargıların yıkılmasının belli bir sürece ihtiyacı olduğunu söyledi. Söz konusu Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarının üniversitelerle birlikte hayata geçirildiğinin altını çizen Uğurtaş, mevcut eğitim sistemine ilişkin şu değerlendirmelerde bulundu:

“Üniversite programlarımız uygulamaya yönelik ara eleman ve mühendis yetiştirmeye odaklanırken, temel bilim alanları olan biyoloji-kimya-fizik-matematik gibi alanlar önemsizleştirilmiş, buralara başka bölümleri kazanamayan çocuklarımız yönlendirilmiştir. Oysa Ar-Ge’nin, inovasyonun, bilimsel çalışmanın, buluşların çekirdeği temel bilimlerdir.

Ancak, tüm bu şartlara rağmen ülkemizde Ar-Ge ve inovasyon farkındalığına ve uygulanmasına yönelik çalışmalar bir ivme kazanmıştır. Ekonomik yapı içindeki tüm kişi ve kurumların bu farkındalık içinde çalışmalara destek olması ve hatta içinde yer alması gereklidir. Biz İAOSB olarak düzenlediğimiz Ar-Ge ve İnovasyon Yarışması, Üniversite Sanayi İşbirliği çalışmaları, sektörel çalıştaylar, mesleki ve teknik eğitime dayalı bir okullar zinciri kurma planı, oluşturmaya çalıştığımız teknoloji geliştirme bölgesi projesi ile 2023 hedeflerine ulaşma yönünde üzerimize düşen katkıyı vermeye devam edeceğiz” dedi.

Yerli Ayakkabı Üreticilerinden İthalat Uyarısı

TASD Başkanı Hüseyin Çetin, ithal ayakkabıya getirilen koruma önlemleri sonucu devletin kasasına 1 milyar dolar koyduklarını, buna karşın sektörün bu gelirden 1 kuruş yararlandırılmadığını ifade etti.

Türkiye Ayakkabı Sanayicileri Derneği (TASD) Başkanı Hüseyin Çetin yaptığı yazılı açıklamada, 2006 yılında getirilen koruma önlemleriyle çift başına deri ayakkabıdan 2,35 dolar, suni deri ayakkabıdan ise 1,5 dolar vergi alındığını belirterek, aradan geçen 7 yılda yaklaşık 360 milyon çift ayakkabı ithal edildiğini kaydetti.

Türkiye'nin, dünyanın en büyük ayakkabı üreticilerinden biri olmasına karşın, "ithal ayakkabı cenneti"ne dönüştüğünü vurgulayan Çetin, şunları ifade etti:

"2006'da sektörün baskıları sonucu çıkarılan koruma önlemleri devletin kasasına çok ciddi bir gelir sağladı. O tarihten

Ekim 2013'e kadar yaklaşık 360 milyon çift ayakkabı ithal edildi. Çift başına alınan 2,35 ve 1,5 dolarlık gümrük vergilerini üst üste koyduğumuzda faiziyle birlikte 1 milyar doları aşılıyor. Biz bu kaynağın sektörümüzün gelişimi için teşvik olarak aktarılmasını arzu ederdik ama 1 kuruşunu dahi görmedik. Bugün ayakkabı sanayinde faaliyet gösteren 18 bin 500 işletmede, 280 bin insanı istihdam ediyoruz. 35 farklı sektör ayakkabı üzerinden kazanç elde ediyor. 2 milyon insan bu sektör üzerinden eklemek yiyor."

Çetin, ayakkabı ithalatı seyirine bakıldığında son 4-5 yıl içinde koruma önlemlerine rağmen ciddi bir artış gözlemlediklerini belirterek, bu yılın

10 ayında 870 milyon dolarlık ayakkabı ithalatı yapıldığını kaydetti.

Bu rakamın, geçen yılın tamamında gerçekleştirilen 863 milyon dolarlık ayakkabı ithalatının üzerinde olduğuna işaret eden Çetin, "Ülkemize giren her bir ithal ayakkabı konteyneri, kapanan bir işletme anlamına geliyor" değerlendirmesini yaptı.

Çetin, ithalat baskısını bir nebze olsun hafifletmek için mutlaka ek verginin getirilmesi gerektiğine dikkati çekerek, bu durumda en az 20 firmanın 6. Bölge içinde yer alan Şanlıurfa'ya yatırım yapacağını, bu ve mevcut tesislerde 90 bin kişiyi daha istihdam edeceklerini dile getirdi.

USİAD Başkanı Birol BAŞARAN:

Dünyada Para Bolluğu Dönemi Bitti*

Genel olarak bakıldığında “borçlanma” ve “dış borçlanma” günümüzde, hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkeler açısından büyük bir önem teşkil etmektedir. Bu durum hem devlet hem de özel sektör açısından böyledir.

Bir taraftan sosyal-ekonomik hedeflere ulaşılabilmesi, diğer taraftan uluslararası mali ve iktisadi ilişkilerde gelişme ve devletin fonksiyonlarındaki artma, borçlanmayı her zaman başvurulabilen bir yöntem kılmaktadır.

Az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler gerçekleşmesini istedikleri ekonomik büyüme hızına ulaşmada çeşitli zorluklarla karşı karşıyadırlar. Bunlardan en

önemlisi yatırımları finanse edebilecek iç tasarrufların yetersiz olmasıdır. Yine böyle ülkelerde ihracat gelirlerinin düşük olmasından dolayı döviz kıtlığı yaşanmaktadır. İşte bu durumdaki az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin bu tabloyu değiştirmek ve yüksek orandaki büyüme hızlarına ulaşmak için dış borçlanmaya başvurduğunu görmekteyiz.

Ancak, bu genel özelliklerinin yanında borçlanmanın bir silah olarak kullanılması tehlikesini de göz ardı etmemek gerekir. Çünkü genel olarak borçlanma gerçekleştiği sırada olumlu etkilere, geri dönme sırasında ise olumsuz etkilere yol açmaktadır.

KISA VADELİ DİŞ BORÇ ARTIYOR

Konumuza dönecek olursak özel sektörün kısa vadeli dış borçlarının arttığını görüyoruz.

Ekonominin önemli bir lokomotif olan özel sektörün borçlanması anlaşılabilir bir durumdur. Sorun bu borcun vadesinin risk teşkil etmesidir. Ülkemizde özel sektörün dış borcu geçtiğimiz Mart ayında 230 milyar dolaylarındaydı. Şu anki durumun bu rakamdan daha fazla olduğunu tahmin edebiliriz. Bu borcun önemli bir bölümünün kısa vadeli borçlardan

oluştugu bilinmektedir. Dış ticaret açığımızın arttığı böylesi bir ortamda, dış ticaret dengesindeki bu açıkları iç talebe bağlı ithalat artmakta, yine ihracatın ithalatı karşılama oranındaki düşme döviz ihtiyacını artırmaktadır.

Diğer yandan şirketlerimizin dış borçlanmanın yanında iç borçlarını ve birbirlerine olan borçlarını da unutmamak gerekir. Reel sektörün toplam borcu varlıklarının üstünde, şirketlerin sermaye ve kârlılık oranları ise oldukça düşük bir düzeyde gerçekleşmektedir. Hatırlanacak olursa Moddy's, Türkiye'nin kısa vadeli dış borçlarındaki yükselişe dikkat çekerek, bunun azaltılmasını tavsiye etmişti.

Türkiye gibi ekonomik dengelerin oldukça kırılgan ve hassas olduğu bir ülkede özel sektörün borçlarının artması bir risk teşkil etmektedir. Olası bir kriz anında, özel sektörün borcu, kamu borcu durumuna gelmektedir. Avrupa'daki gibi bankaların ve şirketlerin nasıl kamu fonları tarafından kurtarılmak zorunda kaldığına hep birlikte şahit olduk.

Bugün itibarıyla görece likidite bolluğu yaşayabiliriz, borçlanma sürebilir. Ancak, küresel bazda likiditenin azalması halinde ortaya çıkacak bir kur riski, borç para bulmayı ve borçların döndürülmesini zorlaştırabilir.

Çok dikkatli bir yol izlemeliyiz ve bu duruma düşmemek için döviz rezervlerindeki artışı hızlandırmalı, kısa vadeli borçların vadesini uzatmaya çalışmalıyız. Çünkü, Türkiye'nin kısa vadeli borç düzeyi yüksektir ve bunun yüzde doksanı da özel sektöre aittir.

FINANSMAN VERİMLİ YATIRIMLARA DÖNÜŞTÜRÜLMELİDİR

Şimdi başa dönecek olursak özetle, biz özel sektör olsun devlet olsun dış borçlanmanın, ülkenin kararlarında bağımsız olması halinde, olumlu etkiler yapacağına inanıyoruz. Burada kritik olan mesele finansmanın verimli yatırımlara dönüştürülmesidir. Yoksa ödemelerde yaşanacak olan sıkıntılar gelişmeyi aksatacaktır.

Bu konuda bize yaptığı uyarının oldukça yerinde olduğunu düşünmemden dolayı Büyük önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün şu sözlerini hatırlamakta yarar var. "Her uygar devlet gibi Türkiye'de dış borçlanma yapabilir. Ancak borçlanılan yabancı paralarını geri ödemeye mecbur değilmiş gibi gereksiz israf ve tüketimle borç yükümüzü artırarak mali bağımsızlığımız tehlikeye düşürülemez. Dış borçlanmaya

ancak bir koşulla olumlu bakılabilir: Kesinlikle, ülkenin bayındırlığını, halkın gönencini sağlayacak, üretimi ve gelir kaynaklarımızı geliştirecek verimli borçlanma olması koşuluyla."

PEKİ, NE YAPMALI?

Bütün dünya da para bolluğu dönemi bitmiştir. Bilindiği gibi Amerika Merkez Bankası FED (Federal Reserve), Amerikan Hükümetinin borç tavanını sonsuza kadar arttırmaz. Eninde sonunda bir yerde durup, hükümete "ayağını yorganına göre uzat" diyecektir. İşte o tarih, Amerika'da ve tüm dünya da para piyasalarının daralmaya başladıkları zaman olacaktır.

Bugün kimse o tarihi bilmiyor ama herkes hemfikir ki günün birinde bu gerçekleşecek.

Bu durumda dünyada en çok etkilenecek ülkelerin başında Türkiye gelecektir. Türkiye'de gayrimenkul piyasasının Uzak

Doğu ve Amerika gibi hiç bir düzeltme yapmış olmaması ve bu sistemde fiyatların biraz köpüklü olması da bizde ki etkisini mutlaka arttıracaktır.

O yüzden hızlı ve birden bire değil ama kademeli olarak;

-Döviz borçlarınızı mutlaka azaltın. Mümkün olduğunca borçlarınız ve alacaklarınız aynı para biriminden olsun.

-Gayrimenkul yatırımlarınızı bir süre erteleyin. Bir süre nakitte, mümkünse döviz cinsinde kalmaya çalışın.

-İhracata yönelin. Döviz gelirlerinizi arttırmaya çalışın. Yalnız iç pazarda kalmayın.

-Acil durumda camı kırıp devreye alacağınız bir küçülme "B" planı mutlaka hazırlayın. Unutmayın bazen küçük gemiler fırtınalarla daha iyi boğuşurlar.

*Derneğimizin Başkanı Birol Başaran'ın Dudullu Organize Sanayi Bölgesi Dergisi Kasım-Aralık sayısı için yazdığı makale.

KAPAK

DÜNYADA PARA BOLLUĞU DÖNEMİ

BITTİ

BIROL BAŞARAN
Ulusal Sanayiciler ve İş Adamları Derneği (USIAD) Başkanı

Çok dikkatli bir yol izlemeliyiz ve para döndüremez duruma düşmemek için döviz rezervlerindeki artışı hızlandırmalı, kısa vadeli borçların vadesini uzatmaya çalışmalıyız. Çünkü, Türkiye'nin kısa vadeli borç düzeyi yüksektir ve bunun yüzde doksana da özel sektöre aittir.

Genel olarak bakıldığında "borçlanma" ve "dış borçlanma" günümüzde, hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkeler açısından büyük bir önem teşkil etmektedir. Bu durum hem devlet hem de özel sektör açısından böyledir.

Bir taraftan sosyal-ekonomik hedeflere ulaşabilmesi, diğer taraftan uluslararası mal ve kıttsadi ilişkilerde gelişme ve devletin fonksiyonlarındaki arınma, borçlanmayı her zaman başvurulabilecek bir yönümlü kılmaktadır.

Az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler gerçekleştirmesi istenilen ekonomik büyüme hızına ulaşmada çeşitli zorluklarla karşı karşıyadırlar. Bunlardan en önemlisi yatırımların finansman edilebilecek iç tesisatlarını yeterli olmamasıdır. Yine böyle ülkelerde ihracat gelirlerinin düşük olmasından dolayı döviz kıtlığı yaşanmaktadır. İşte bu durumdaki az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin bu tabloyu değiştirmek ve yüksek orandaki büyüme hızına ulaşmak için dış borçlanmaya başvurduğunu görmekteyiz. Ancak, bu genel özelliklerinin yanında borçlanmanın bir silah olarak kullanılmasında tehlikesi de göz ardı etmemek gerekir. Çünkü genel olarak borçlanma gerçekleştirildiğinde olumlu etkilerle, geri ödeme sırasında ise olumsuz etkilere yol açmaktadır.

KISA VADELİ DİŞ BORÇ ARTIYOR

Konumuzda dönecek olursak özel sektörün kısa vadeli dış borçlarının arttığını görüyoruz.

Ekonominin önemli bir lokomotif olan özel sektörün borçlanması anlaşılabilir bir durumdur. Sonun bu borçun vadesinin risk teşkil etmesidir. Ülkemizdeki özel sektörün dış borcu geçtiğimiz Mart ayında 230 milyar dolaylanıyordu. Şu anki durumun bu rakamdan daha fazla olduğunu tahmin edebiliriz. Bu borcun önemli bir bölümünün kısa vadeli borçlardan oluştuğu bilinmektedir. Dış ticaret açığımız arttığı böylece bir ortamda, dış ticaret dengesindeki bu açığı kapatma talebi ihalat artmakta, yine ihracatın ihaleleri karşılama oranındaki düşme öbüz ihtiyacını arttırmaktadır. Diğer yandan şirketimizin dış borçlanmasının yanında iç borçlarını ve birbirlerine olan borçlarını da unutmamak gerekir. Reel sektörün toplam borcu varlıklarının üstünde, şirketlerin "sarmaya" ve "kârlık" oranları ise oldukça düşük bir düzeyde gerçekleşmektedir. Hatırlanacak olursa Moddy's, Türkiye'nin kısa vadeli dış borçlarındaki yükselişe dikkat çekerek, bunun azaltılmasını tavsiye etmiştir. Türkiye gibi ekonomik dengelerin oldukça kırılgan ve hassas olduğu bir ülkede, özel sektörün borçlarının artması bir risk teşkil etmektedir. Olası bir kriz anında, özel sektörün borcu, kamu borcu durumuna gelmektedir. Avrupa'daki gibi bankaların ve şirketlerin nasıl kamu fonları tarafından kurtarılacak zorunda kalmışına hep birlikte şahit olduk.

ki etmektedir. Olası bir kriz anında, özel sektörün borcu, kamu borcu durumuna gelmektedir. Avrupa'daki gibi bankaların ve şirketlerin nasıl kamu fonları tarafından kurtarılacak zorunda kalmışına hep birlikte şahit olduk.

Bugün itibarıyla görece likidite bolluğu yaşayabilmeyiz, borçlanma sürebilir. Ancak, küresel bazda likiditenin azalması halinde ortaya çıkacak bir kur riski, borç para bulmaya ve borçların döndürülmesini zorlaştırabilir. Çok dikkatli bir yol izlemeliyiz ve bu duruma düşmemek için döviz rezervlerindeki artışı hızlandırmalı, kısa vadeli borçların vadesini uzatmaya çalışmalıyız. Çünkü, Türkiye'nin kısa vadeli borç düzeyi yüksektir ve bunun yüzde doksana da özel sektöre aittir.

FINANSMAN VERİMLİ YATIRIMLARA DÖNÜŞTÜRÜLMELİDİR

Şimdi başa dönecek olursak özetle, biz özel sektör olsun devlet olsun dış borçlanmanın, ülkenin kararlarında bağımsız olması halinde, olumlu etkiler yapacağına inanıyoruz. Burada kritik olan mesele finansmanın verimli yatırımlara dönüştürülmesidir. Yoksa ödemelerde yaşanacak olan sıkıntılar gelişmeyi aksatacaktır.

Bu konuda bize yaptığı uyarının oldukça yerinde olduğunu düşünmemden dolayı Büyük önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün şu sözlerini hatırlamakta yarar var: "Her uygar devlet gibi Türkiye'de dış borçlanma yapabilir. Ancak borçlanılan yabancı paralarını geri ödemeye mecbur değilmiş gibi gereksiz israf ve tüketimle borç yükümüzü artırarak mali bağımsızlığımız tehlikeye düşürülemez. Dış borçlanmaya ancak bir koşulla olumlu bakılabilir: Kesinlikle, ülkenin bayındırlığını, halkın gönencini sağlayacak, üretimi ve gelir kaynaklarımızı geliştirecek verimli borçlanma olması koşuluyla."

mızı geliştirecek verimli borçlanma olması koşuluyla."

PEKİ, NE YAPMALI?

Bütün dünya da para bolluğu dönemi bitmiştir. Bilindiği gibi Amerika Merkez Bankası FED (Federal Reserve), Amerikan Hükümetinin borç tavanını sonsuza kadar arttırmaz. Eninde sonunda bir yerde durup, hükümete "ayağını yorganına göre uzat" diyecektir. İşte o tarih, Amerika'da ve tüm dünya da para piyasalarının daralmaya başladıkları zaman olacaktır.

Bugün kimse o tarihi bilmiyor ama herkes hemfikir ki günün birinde bu gerçekleşecek.

Bu durumda dünyada en çok etkilenecek ülkelerin başında Türkiye gelecektir. Türkiye'de gayrimenkul piyasasının Uzak Doğu ve Amerika gibi hiç bir düzeltme yapmış olmaması ve bu sistemde fiyatların biraz köpüklü olması da bizde ki etkisini mutlaka arttıracaktır. O yüzden hızlı ve birden bire değil ama kademeli olarak;

-Döviz borçlarınızı mutlaka azaltın. Mümkün olduğunca borçlarınız ve alacaklarınız aynı para biriminden olsun.

-Gayrimenkul yatırımlarınızı bir süre erteleyin. Bir süre nakitte, mümkünse döviz cinsinde kalmaya çalışın.

-İhracata yönelin. Döviz gelirlerinizi arttırmaya çalışın. Yalnız iç pazarda kalmayın.

-Acil durumda camı kırıp devreye alacağınız bir küçülme "B" planı mutlaka hazırlayın. Unutmayın bazen küçük gemiler fırtınalarla daha iyi boğuşurlar.

Hayvan Islahı, Tek Başına Bir Yasa Kapsamında Yeniden Düzenlenmeli!

Prof. Dr. Mustafa KAYMAKÇI

Kimi yasal düzenlemeler vardır, kentlerde yaşamakta olan tüketicileri ilgilendirmez gibi gözükebilir. Bununla birlikte özellikle tarımla ilgili yasal düzenlemeler, kaliteli ve daha ucuza tarım ürünlerine ulaşma açısından en az çiftçiler kadar, kentlerdeki insanları da bağlar. Bunlardan birisi de, “Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu”dur. Bu kanunun kimi maddelerinin iptaline ilişkin gerekçeli karar, geçtiğimiz günlerde 7 Kasım 2013 tari-

hli Resmi Gazete’de açıklandı. Bu gerekçe, Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda Ve Yem Kanunu’nun 10.maddesi ve 6.fıkrasına aitti.

Görülen köy, kılavuz istemiyor. İlgili kanun henüz tasarı durumunda iken getireceği sakıncaları, kimi kuruluşlar önceden belirtmişti.

Örneğin, 22 Nisan 2010 tarihli Çiftçiplat Basın Toplantısı’nda: Özetle, Çiftçiplat, Cumhuriyetimizin ilk yıllarında çıkartılan ve daha sonrada güncelleştirilen Hayvan Islahı Kanunu’nun yürürlükten kaldırılarak bu işlevleri “Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu” tasarısının bir maddesine indirgemek, Hay-

van Islahı’nı dar alana sıkıştırmak ve bu anlamda önemsizleştirmek şeklinde algılanmaya açıktır.” şeklinde bir değerlendirme yapmıştı.

Bubağlamda, ilgili kanunun kimi maddelerinin iptali üzerine Anayasa Mahkemesi’ne dava açılmıştı. Anayasa Mahkemesi’nin kararı 20 Mart 2013’te tarihinde sonuçlandı ve gerekçesi de 7 Kasım 2013 tarihli Resmi Gazete’de yayınlandı. Yüksek Mahkeme’nin aldığı kararla, Damızlık birliklerinin kurulmasını öngören 10.maddesinin 6. Fıkrası ve buna dayanılarak hazırlanan yönetmeliğin ilgili maddeleri iptal edilmiş bulunuyor. Buna göre Hayvan Islahı’nda sorumlu kılınan “Birlikler”in kapatılması gerekiyor.

Bilindiği üzere, “Hay-

van Islahı” terimi, tek ve çift tırnaklı, kanatlı, suda yaşayan ile arı ve ipek böceği gibi hayvanların ıslahı yanında evcil ve yabani hayvanların gen kaynaklarının korunması ve geliştirilmesini kapsar. Aynı zamanda terim, hayvansal üretimin ekonomik olmasını ve rekabet gücünün artırılmasını da içerir.

Hayvan Islahı’na yönelik olarak başlıca etkinlikler arasında sırasıyla; yapay ve doğal tohumlama ve embriyo aktarımı, genetik kopyalama ve diğer biyoteknolojik etkinlikler, soy kütüğü kayıtlarının tutulması, damızlık hayvanlar ile sperma, embriyo, yumurta, balık ve diğer suda yaşayan hayvanların larvalarının dışalım ve dışatımına ait hükümleri yanında damızlık yetiştiriciliği yapılan her türlü barınak ve laboratuvar gibi hayvancılık işletmelerine ait birimlerin teknik, sağlık ve hijyen koşullarına uygunluk yönünden denetimi, tescil ve ruhsatlandırılması gibi konu-

lar sayılabilir.

Her biri başlı başına büyük çaplı olan bu etkinlikler, kamu ve hayvan yetiştiricilerinin ıslah amaçlı örgütlenmeleri, bir başka deyişle birlikleri ile özel sektör tarafından gerçekleştirilmeye çalışılır.

Bu bağlamda, Damızlık Sığır Yetiştiricileri, Koyun-Keçi Yetiştiricileri, Manda Yetiştiricileri, Arı Yetiştiricileri birlikleri gibi birliklerin rolü önemlidir, çünkü hayvan yetiştiricilerinin kitlesel örgütleridir.

Özetle, ortaya çıkan iptal durumu, bize “Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu Yeniden Nasıl Düzenlenmeli?” sorusuna doğru cevap aramak için bir fırsat veriyor.

Doğru cevap, “Hayvan Islahı, Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu’ndan ayrılarak 1926’dan bu yana olduğu gibi tek başına bir yasa kapsamında yeniden düzenlenmeli” doğrultusunda olmalı.

Özetle, ortaya çıkan iptal durumu, bize “Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu Nasıl Yeniden Düzenlemeli?” sorusuna doğru cevap aramak için bir fırsat veriyor. Doğru cevap, “Hayvan Islahı, Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu’ndan ayrılarak 1926’dan bu yana olduğu gibi tek başına bir yasa kapsamında yeniden düzenlenmeli” doğrultusunda olmalı.

Av. İsmail ALTAY:

Engeliniz Pranganız Olmasın Hakkınızı Arayın!

Bir gün siz de engelli olacağınızın farkında mısınız? Belki doğuştan bir engeliniz yok. Belki hiç kaza da geçirmeyeceksiniz. Belki maganda kurşunu ya da çöplükte patlayan bombanın parçaları sizi bulmayacak. Artık günümüz Türkiye'sinde gazilere de ters bakılıyor, gazi de olmayacaksınız. Hatta belki hatalı tedavi kurbanı da olmayacaksınız. Ama bir gün engelli olacaksınız. Yaşlanacak, hareketleriniz kısıtlanacak, şimdi üzerinde seke seke gezdiğiniz kaldırımlar bariyer haline gelecek, çarpıp düşeceksiniz. Düşünün bir kez, özgürlüğün müjdecisi gökkuşağı merdivenler bile engel olacak size. Yollar bitmez, yazılar görünmez, sesler işitilmez olacak. Dahası, siz anlaşılmasız olacaksınız. Dünkü çocuk-

lar, sizin dünyayı tek elinizle kaldırdığınız günleri bilmeyecek, "kocamış kurt ..." olacaksınız. Öldüğünüzde tabutunuz merdivenden inemeyecek, asansöre sığmayacak. Bilin, bilin bunları da, engellilere engel olurken, geleceğiniz gözleriniz önüne gelsin.

Şehirlerin, mekanların engelleri kaldırıldığında, erişilebilir hale getirildiğinde, engellilerin (haklara erişmedeki engelleri değil ama) fiziki engelleri kaldırılmış olacak. Bunun için 01.07.2005 tarih ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun kabul edilerek, engellilere teoride bir takım haklar ve imkanlar tanındı. Ancak eski bir şarkıda denildiği gibi, "teori zehir gibi, pratik dersin sal-

lanmakta..." Kamu alanları engellilere uyumlu hale getirilmedi. Ne denetimler yapıldı, ne erişilebilirlik sağlandı. En önemlisi de "engelsiz şehir" ve "engelsiz zihniyet" yaratmak için çalışmalar yapılmadı. Engellilerin topluma erişimini sağlayacak ve sosyalleştirecek bir takım nesnelere ne olduğu bilinmiyor. Görme engellilerin erişimini sağlayan kaldırım taşları, bazı ağaçların etrafında süs olarak kullanıldı, bazılarının da üzerine otomobil ya da motosiklet park edildi. Otoparklardaki engellilere ayrılan yerlere ise kodamanlar park ettiriliyor.

Şehirde yaşamak bir kültürdür. Bu kolektif yaşam içinde, diğer bireylerin haklarına tecavüz etmemeyi, kamusal alanların, kamu mallarının nasıl kullanılacağını

öğretmek artık kamu görevleri arasındadır. Kanunun yürürlüğe girmesinden bu yana 8 yıldan fazla süre geçti. Yasanın gerekli çalışmaların yapılması için tanıdığı süre aylar önce tükendi. Ama hala engellilere ilişkin farkındalık yaratacak çalışmalar yapılmadı. Çevre düzenlemesi, trafik sistemi, geçitler, toplu taşıma vs vs engellilere uyumlu hale getirilmedi. İstanbul'da 1994'ten beri belediyeçilik yapanların "enkaz devraldık" söylemi yapmaya hakkı yok. Bir enkaz varsa (ki var), tek sorumlu bunca zamandır yapamayanındır.

Toplum bilinclendirme ödevi olan medya, "dev bir uyku tulumu" olma görevi üstlenmiş, bunu başarıyla yerine getiriyor. Oysa kamu otoritesi, medyayı, kamu spotları ve programlar vasıtasıyla bu kültürü yaratması için görevlendirmeliydi. Belediyelerin ise şimdiki kadar çoktan engellilerin erişilebileceği çevreyi yaratması gerekirdi. Kamu hizmetinde asıl olan toplumsal faydayı maksimize etmektir. İdare, kar güdüsü ile çalışan şirket değildir. Veri-

lecek hizmetin bedeli, vergilerimizle ödenmektedir. Kimse "kaynak yok" demesin, kaynak var. O kaynağı ne yaptınız? Nasıl kullandınız? Olmayan, denetim.

Aslında eveleyip gevelmeye gerek yok. Engelliler ayakaltında istenmiyor, göz ardı ediliyor. İşe alımda, eğitimde, hakların kullanılmasında her türlü ayrımcılığa maruz kalıyorlar. Kurumlar, diğer kurumun kabul ettiği sağlık raporunu kabul etmiyor, yeniden hastane yollarına düşürüyor insanları. Kimin bu canları, doktor kapılarında helak etmeye hakkı var? Evrensel hukuk kuralı olan "masumiyet karinesi"nin yerini, "sahtekarlık karinesi" almış durumda. İdarenin o yüksekte bakan gözleri, engellileri potansiyel dolandırıcı ve sahtekar olarak görüyor. Her kapı, yeni bir rapor istiyor. Vicdanlar engelli, zihinler engelli. Maalesef ahlaki engel de var. "İnsan yerine koyduk, adam yerine koyduk" diyebilen zihniyet hakim. Talihsizlik şu ki, bu engelli anlayış zinciri iktidarda ve tüm denetim mekanizmasını da

elinde tutan fiili bir "monarşi" yaratmış durumda.

Hakkınızı arayacağınız, hukuka aykırılık yapandan hesap soracağınız, idareyi denetleyeceğiniz yargı da erişilmez durumda. İstanbul Adalet Saraylarının al birini, vur ötekine. Hele idare ve vergi mahkemelerinin bulunduğu binanın girişi, sağlamı sakat etmek için dizayn edilmiş. Kaldırıma taşan rampa, yoldan geçene tuzak. Rampanın eğimi ise, yürüyerek çıkmaya bile engel. Tam da "dostlar alışverişte görsün rampası" yapılmış oraya. Yargı da erişim engeli oluşturmuşsa "tuz kokmuştur" artık.

Yasalar uygulanmıyorsa, idare denetim yapmıyorsa, idare denetlenmiyorsa, mahkemeler yargılamıyorsa, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gitmekten başka çare kalmıyor. Vicdanları sızlamayanın, cüzdanlarını sızlatma zamanı.

"Ayrımcılık suçu" işleyenler (TCK.m.122) hakkında suç duyurusunda bulunun. Engeliniz pranganız olmasın! Boynun eğmeyin! Yıkın engelleri, hakkınızı arayın!

Yerli Malı ve Tutum Haftası

Neyi Değiştirir

	UYGULANIRSA	UYGULANMAZSA
İŞSİZLİK	Tüm fabrikalar tam kapasiteye geçer, işsizlik biter	İşsizler ordusu her geçen gün artar.
İTHALAT	Azalır, dövizde tasarruf edilir.	Çoğalır. Döviz açığımız daha da büyür.
DİL KÜLTÜR	Ulusal kültür zenginleşir	Kozmopolitizm artar. Kozmopolitizm artar.
EĞİTİM	Ulusal sanayi için gerekli sanat ve teknik okullar çoğalır	Televole kültürü + imam hatip ve ezberci eğitim devam eder.
VERGİ	Türk girişimcisi daha çok üretim ve satış yapacağından vergi geliri artar	Yabancı sermaye ve onun ülkesi kazanır.
BİLİNÇ	Tasarruf bilinci gelişir. Yatırımlar çoğalır.	Tüketici, hazır yiyici, plansız.
İHRACAT	Artar ve döviz girdimiz çoğalır.	Artsa dahi iç piyasa yer bulmayan üretici ucuz ihracatla dışarıya sermaye transferi yapmış olur.
TEKNOLOJİ	Ulusal sanayiinin temeli ulusal bilgi birikimi ve onun taçlanacağı ulusal teknoloji yatırımı.	Teknoloji transferi her zaman yüksek teknolojiyi geriden takip eder.
SAVUNMA	Ülkemizin ulusal çıkarlarını savunmak için öz güven ve dayanak	Her kritik gelişmede bize teknoloji verenlere göbekten bağımlılık, kendi çıkarlarımıza göre davranmama teknoloji sahibine bağımlılık
KALKINMA	Cumhuriyet tarihimizin en yüksek kalkınma rekorları dünya ölçüsünde; en hızlı kalkınan üç ülkeden biri	Kör topla büyümü ve zaman zaman küçülme yoksullaşma rekorları
ULUSLARARASI KONUM	Saygınlık, gerektiğinde kurallarda bozularak milletler cemiyetine özel davet	AB bekleme odasında kürek mahkumluğu, kurallarda bozularak dışlanma, aşağılanma...
GENÇLİK	Ulusal değerlere bağlı, geleceğe güvenle bakış	Yabancı marka hayranı, yurt dışına kapağı atmaya hevesli
KALKINMADA TEMEL DAYANAK FELSEFE	Tasarruf ve öz kaynaklar temel Kemalizm	Borçlanma: IMF + Dünya Bankası
SONUÇTA;	Uygulanırsa güçlü bir ülke, zenginliğin adil dağıtıldığı bir ulus, dünya uluslar topluluğunun başı dik bir üyesi	Uygulanmazsa bugünkü durum ekonomik yangınlarda kavranan bir ulus, işsizliğin gerektirdiği yoksulluk, yolsuzluk, sefalat ve dünyada itilen örselenen bir ülke...

Aralık Ayı Kutlu Günlerimiz

5 Aralık 1934'te Türk Kadınına Seçme ve Seçilme Hakkı verildi

Aslında kadınlarımız 1934 ten önce, 1930 da ki yerel seçimlerde ilk defa oy kullanmak hakkını almışlardı. Cumhuriyetle birlikte erkeklerle eşit yurttaşlık hakkını ilk defa alan Anadolu kadını çağ atlıyor ve İslam dünyasında asla düşünülemez bu devrimsel atılım nedeniyle Türkiye dünyanın sayılı uygar ülkeleri arasında gösteriliyordu. Anayasadaki bazı düzenlemelerle birlikte, bu yasa Meclisteki 317 Milletvekilinden 258'inin (% 80) oylarıyla 5 Aralık 1934'te kabul edilerek yürürlüğe girdi. 8 Şubat 1935 yılında yapılan ilk seçimde 18 kadın Milletvekili Meclise girdi.

TBMM 5.Dönem (1 Mart 1935-27 Aralık 1938) Kadın vekillerimiz:

Satı Çırpan-Ankara, Mebrure Gönenç-Afyon, Türkan Örs Baştuğ-Antalya, Sabiha Gökçül Erbay-Balıkesir, Şekibe İnel-Bursa, Hatice Özgener-Çankırı, Huriye Öniz Baha-Diyarbakır, Dr. Fatma Memik-Edirne, Nakiye Elgün-Erzurum, Fakihe Öymen-İstanbul, Benal Nevzat Arıman-İzmir, Ferruh Güpgüp-Kayseri, Bahire Bediş Morova-Konya, Mihri Pektaş-Malatya, Meliha Ulaş-Samsun, Fatma Esmâ Nayan-Adana, Sabiha Görkey-Sivas, Seniha Hızal-Trabzon

18 Milletvekili o zamanki Meclisin %5,6'sını oluşturuyordu. Bu rekor 70 yıl süreyle kırılmadı ne yazık ki. Aşağıdaki listede bazı ülkelerde Kadınların Seçmek ve Seçilmek Hakkını elde edişleri kronolojik olarak gösterilmiştir. Türkiye, birçok Avrupa Ülkesinin önünde bu konuda başı çeken Ülkeler arasındadır. Şimdi ne yazık ki kazanılmış eşit yurttaş hakkını kaybetmeye ve biat kültürüyle ikinci sınıf olmaya rıza gösteren bir nesil yetiştirilmektedir.

Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası (12-18 Aralık)

Atatürk 1923 yılında İzmir İktisat Kongresini topladı. Bu kongrede yurdun bağımsızlığının korunması, yerli mallar üretilmesi ve kullanılması kararlaştırıldı. Dönemin başbakanı İsmet İnönü 12 Aralık 1929 tarihinde

T.B.M.M.'de bir konuşma yaptı. Konuşmasında ulusal ekonomi, yerli malı ve tutumlu olma konularını anlattı. 12 Aralık gününü içine alan hafta "Tutum Yatırım ve Türk Malları Haftası" olarak kutlanmaktadır. Cumhuriyet döneminde temelleri atılan kendi kendine yeter bir toplum olmadaki ilk adım bugün de devam etmektedir. Tutum ve yatırım alışkanlığı küçük yaşlarda kazanılır. Ders araçlarını, giysilerini, harçlığını tutumlu kullanan çocuk bu güzel alışkanlığı büyüyünce de devam ettirir. Küçükken boşa akan su musluğu, gereksiz yanan lambayı kapatan çocuk bu güzel alışkanlığı büyüyünce de devam ettirir. Okul çağlarında zamanı iyi değerlendirme alışkanlığı kazanan insan bu huyundan vazgeçmez. O nedenle çocukları küçük yaşlarda tutumlu olmaya özendirilmelidir. Tasarruf yapmak, milli kaynakların işletilmesi, yerli

fabrikalar kurulması, paranın dış ülkelere gitmesini önlemek, temel tüketim maddelerini öz kaynaklardan karşılamak, ekonomimizi geliştirmek bu haftanın belli başlı amaçları içindedir. Okullarımızda 12-18 Aralık tarihleri arasında kutlanan bu haftada tutum, yatırım ve Türk Malları hakkında bilgi verilir. Şiirler okunur, konuşmalar yapılır, skeçler ve oyunlar oynanır. Yerli mallarımız tanıtılmaya çalışılır.

TÜRK MARKALARI GLOBALLEŞİYOR

İrak'tan Amerika'ya, Çin'den Tanzanya'ya kadar dünyanın pek çok ülkesinde Türk markaları kendi mağazalarını açıyor ve 2023'te 20 bin mağazayla tüm dünyaya 20 milyar dolarlık markalı ihracat gerçekleştirmeyi hedefliyor. Hazır giyimden mobilyaya kadar pek çok farklı alanda dünyaya açılan 33 Türk markasının halen yurtdışında 1100 mağazası var. Bu şirketler 2014'te 500 mağaza daha açacak. Perakendeciler, 2023'te 20 bin mağazayla tüm dünyaya 20 milyar dolarlık markalı ihracat gerçekleştirmeyi hedefliyor.

TCMB EK PARASAL SIKILAŞTIRMAYA GİTTİ

TCMB, miktar yöntemiyle hafta vadeli repo ihalesi açmayarak daha önce duyurduğu üzere 1 günlük ek parasal sıkılaştırmaya gitti. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), daha önce ilan ettiği gibi bugün 1 hafta vadeli repo ihalesi açmadı ve döviz satım ihalesinin tutarını 100 milyon dolar olarak belirledi. bin 803 lira olarak gerçekleşti. TCMB'nin bugünü istisnai gün ilan etmesi sonrasında piyasa yapıcısı bankalar da dahil olmak üzere tüm bankalar faiz koridorunun üst bandı olan yüzde 7,75 seviyesinden repo imkanını kullanacak ve bankalara piyasa yapıcısı repo imkanı üzerinden fonlama yapılmayacak.

SAVUNMA SANAYİNDE TÜRK KAZAK ORTAKLIĞI

Aselsan ile Kazakistan Engineering'in ortaklaşa kurduğu elektro optik fabrikası tamamlandı. Aselsan ile Kazakistan Engineering'in ortaklaşa kurduğu ve Kazakistan Silahlı Kuvvetleri ile bölge ülkelerinin sınır güvenliği ekipmalarının üretileceği fabrika tamamlandı. Ana etapları 36 milyon dolara mal olan fabrikada, Kazakistan'ın askeri ve sivil kuruluşlarının ihtiyaçları ile bölge ülkelerin sınır güvenliği ekipmanları üretilecek. İki kurumun 2011'de kurulan Kazakistan-Aselsan Engineering Şirketi'nin ilk yatırımı olan elektro optik fabrikasının açılışı, 10 Aralık'ta yapılacak.

İŞGÜCÜ MALİYETİ ENDEKSİ ARTTI

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış saatlik işgücü maliyeti endeksi, yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 1,3 arttı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış saatlik işgücü maliyeti endeksi, yılın 3. çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,3 arttı. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2013'ün 3. çeyreğine ilişkin ücretli çalışan istihdam etmenin işverene saat başı maliyetindeki değişimi ölçen "İşgücü Maliyeti Endeksi"ni açıkladı. Buna göre, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış saatlik işgücü maliyeti endeksi, Temmuz-Eylül döneminde bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,3 arttı. Endeks, sanayi sektöründe yüzde 2,2, inşaat sektöründe yüzde 3,7 ve hizmet sektöründe yüzde 2,2 artış gösterdi.

SANAYİ ÜRETİMİNDE YÜZDE 0.7 ARTIŞ

TÜİK verilerine göre, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi ekimde bir önceki aya göre yüzde 3.1 azaldı. Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi ekimde bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 0.7 arttı. TÜİK verilerinden yapılan hesaplama göre arındırılmamış sanayi üretimi ise ekimde bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 0.5 azaldı. Sanayi üretiminde ekimde yıllık bazda arındırılmamış artışın yüzde 2 olması bekleniyordu. Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde 2013 yılı ekim ayında bir önceki aya göre madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi yüzde 2,1, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 3,7 azalırken elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 0,5 arttı.

ÜÇÜNCÜ ÇEYREK BÜYÜME BEKLENTİSİ YÜZDE 4.05

TÜİK, 2013 üçüncü çeyrek GSYH verilerini 10 Aralık Salı günü açıklayacak. Gayri safi yurtiçi hasılanın (GSYH) 2013 yılının üçüncü çeyreğinde medyan bazında yüzde 4.05, 2013 yılı tamamında yüzde 3.55, 2014'te ise yüzde 3.7 büyümesi bekleniyor. Reuters'ın 19 ekonomistin katılımı ile yaptığı ankette, üçüncü çeyrek büyüme beklentileri yüzde 3.3 ile yüzde 5.1, 2013 sonu için büyüme beklentileri yüzde 3 ile yüzde 4.2, 2014 sonu için büyüme beklentileri ise yüzde 3 ile yüzde 4.5 aralığında yer alıyor. Türkiye ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde yüzde 4.4 ile beklentilerin üzerinde büyürken, kamu ve özel sektör tüketimi öncülüğündeki büyüme geçen yıl büyümenin en önemli kalemi olan ihracatın bu yılki negatif etkisini telafi etti.

MESELE PARA DEĞİL, İŞ GÜVENLİĞİ

DİSK Genel Başkanı Kani Beko, meselenin para meselesi olmadığını vurgulayarak, "Türkiye'de 12 milyona yakın çalışan işçi var. Kıdem tazminatları kaldırılırsa işçilerin iş güvenliği olmayacak" dedi. Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) Genel Başkanı Kani Beko, Kayseri 3. İşçi Kurultayı'na katıldı. Burada üyelerine seslenen Beko "Kıdem tazminatları kaldırılırsa işçilerin iş güvenliği olmayacak" dedi. Sendika olarak kıdem tazminatının kaldırılmasına karşı olduklarını dile getiren Beko, şöyle devam etti: "Bizim işimiz, ekmeğimiz, geleceğimiz ve umudumuz olan kıdem tazminatlarımız gündemde. Kıdem tazminatı denilince aklımıza iş güvenliği gelir. Yaklaşık 1 ay önce yapılan 10. çalışma kuruluna katıldığımızda hükümetin bu konuyla ilgili farklı bir çalışma içerisinde olduğunu gördük."

TÜRKİYE 3. ÇEYREKTE YÜZDE 4.2 BÜYÜYECEK

SETA'nın Büyüme Beklenti Anketi'ne katılan ekonomistler, yılın 3. çeyreğinde Türkiye'nin yüzde 4,2 büyüyeceğini bekliyor. Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı'nın (SETA) 3. çeyrek Büyüme Beklenti Anketi açıklandı. Ankete katılan ekonomistler, Türkiye ekonomisinin yılın 3. çeyreğinde yüzde 4,2 büyüyeceğini bekliyor. Konuya ilişkin yapılan açıklamaya göre, SETA Ekonomi Direktörü Prof. Dr. Erdal Tanas Karagöl'ün imzasıyla yayımlanan, "2013 Yılı 3. Çeyrek Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) Büyüme Beklenti Anketi" sonuçlandı.

BEYAZ ETE ARTAN KDV, ZAMMIN HABERCİSİ

Türkiye Ziraatçılar Derneği Genel Başkanı İbrahim Yetkin "Beyaz etteki KDV oranının yüzde 1'den yüzde 8'e çıkması, beyaz ete zam geleceği anlamına geliyor" dedi. Türkiye Ziraatçılar Derneği Genel Başkanı İbrahim Yetkin, beyaz etteki KDV oranının yüzde 1'den yüzde 8'e çıkmasının, beyaz ete zam geleceği anlamına geldiğini bildirdi. Tarım sektörü 2013 değerlendirmesi için dernek merkezinde düzenlediği basın toplantısında konuşan Yetkin, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tahminine göre, Türkiye'de bitkisel ürünlerde üretim miktarlarının, 2013 yılında geçen yıla göre tahıl ürünlerinde yüzde 12,3, sebzelerde yüzde 2,1 ve meyvelerde yüzde 1,2 oranında arttığını söyledi.

VERGİDEKİ BELİRSİZLİK EN ÖNEMLİ SORUN

Deloitte'un "Avrupa Vergi Anketi"ne göre hükümetlerin yasal düzenlemeleri azaltması durumunda ülkelerin rekabetçiliğinin de artacağı vurgulanıyor. Dünyanın en büyük profesyonel hizmet firmalarından biri olan Deloitte, "Avrupa Vergi Anketi: İstikrarın Faydaları" isimli araştırmasını yayınladı. 27 ülkeyi kapsayan araştırma, bu ülkelerdeki vergi düzenlemeleri hakkında çarpıcı tespitleri ortaya koyuyor. Avrupa Vergi Anketi'ne göre, bir yatırım bölgesinin şirketler tarafından "elverişli" ya da "zorlu" bir bölge olarak algılanmasında en önemli faktör vergideki belirsizlikler.

"PATENT VE MARKA BAŞVURU SAYISI İKİ KATINA ÇIKMALI"

Türkiye'nin ilk 10 ekonomi arasına girmesinin patent başvurusu yapmamış kentlerle zor olacağına işaret eden TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı Süleyman Onatça, "KOBİ'lerimizin patent ve marka başvuru sayısını iki katına çıkarmak zorundayız" dedi. Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) Yönetim Kurulu Başkanı Süleyman Onatça, Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası'nda TÜSiAD, TÜRKONFED ve Karadeniz Teknik Üniversitesi işbirliğiyle gerçekleştirilen 'Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları' konulu toplantının açılışında konuştu. Onatça "Birkaç yıl içerisinde KOBİ'lerimizin patent ve marka başvuru sayısını iki katına çıkarmak zorundayız" dedi.

ŞİRKETLERDE KIZ ÇOCUKLARA EŞİT FIRSAT VERİLMELİ

Mustafa Boydak, aile şirketlerine tavsiyelerde bulunarak kadın ve erkeklere eşit haklar verilmesi gerektiğini söyledi. Kayseri Genç Sanayici ve İşadamları Derneği (GESİAD) 12. Olağan Genel Kurul Toplantısında onur konuğu olarak konuşan Kayseri Sanayi Odası Başkanı Mustafa Boydak, aile şirketlerine tavsiyelerde bulunarak kadın ve erkeklere eşit haklar verilmesi gerektiğini vurguladı. Boydak, "İş hayatına hanımlar katılıyorlar. Aile içinde eşitlik prensibini unutmamamız lazım. Erkek çocuklarına verilen hakların kız çocuklarına da eşit şekilde verilmesi gerekiyor. Adil bir durum ortaya koymalıyız."

ÜRETİMDE DÜŞÜŞÜN NEDENİ 9 GÜNLÜK TATİL

Sanayi üretim endeksi verilerini değerlendiren Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, konu ile ilgili yaptığı yazılı açıklamada, "Üretimdeki düşüşün nedeni 9 günlük tatil" değerlendirmesinde bulundu. Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretiminin bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 0,7 arttığını hatırlatarak, "Sanayi üretim endeksinde yaşanan artışlar büyümemizi belirleyecektir" dedi. Çağlayan yaptığı yazılı açıklamada, sanayi üretim endeksi verilerini değerlendirdi. Ekim ayındaki 9 günlük tatilin etkisinden arındırılmış sanayi üretim verilerinin ilk üç çeyrekte yaşanan büyümenin devam ettiğini gösterdiğini belirten Çağlayan, açıklanan bu verinin yıl sonu büyüme hedeflerini desteklediğinin altını çizdi.

KAPADOKYA'DA HEDEF 5 MİLYON TURİST

Kapadokya'daki işletmeler 2.6 milyon olan turist sayısını 5 milyon kişiye çıkartmak için 'Destination Cappadocia' sloganı ile yurtdışı tanıtım atağına yoğunlaştı. Peribacalarıyla ünlü Kapadokya'ya, daha çok turist çekmek amacıyla bölgedeki turizm işletmelerinin değişik dünya kentlerindeki turizm fuarlarında "Destination Cappadocia" sloganı ile başlattığı tanıtım atağı sürüyor. Kapadokya Turistik İşletmeciler Derneği (KAPTİD) Başkanı Ahmet Tok, bölgeye gelen turist sayısının azlığından yakılarak, "Kapadokya, doğal zenginliklerin kültürel değerlerle iç içe olduğu kendine özgü bir turizm merkezi. Dünyanın en ilginç yeryüzü şekillerinden biri kabul edilen peribacaları, yeraltı kentleri ve kayadan oyma dini ve evsel mekanları ile Türkiye'nin önde gelen turizm merkezleri arasında yer alıyor."

BITKİSEL ATIK YAĞA ÖTV TEŞVİĞİ GELİYOR

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı'nın yürüttüğü çalışmalar sonucunda bitkisel atık yağların geri kazanımına vergi teşviki geldi. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, bitkisel atık yağların yarattığı çevre felaketinin önüne geçmek ve bu yağları ekonomiye geri kazandırmak için harekete geçti. Maliye Bakanlığı ile çevre sorununa ilişkin yürütülen çalışma sonucunda, bitkisel atık yağların geri kazanımının vergisel yönden teşvik edilmesine ilişkin hazırlıklar tamamlandı. Konuya ilişkin Bakanlar Kurulu Kararıyla yurtiçinden toplanan yağlardan elde edilen oto biyodizelin, dağıtıcılarca motorine karıştırılarak satıldığının tespiti halinde biyodizelli motorin için daha önce ödenen ÖTV'nin yüzde 2'lik kısmı dağıtıcılara iade edilecek.

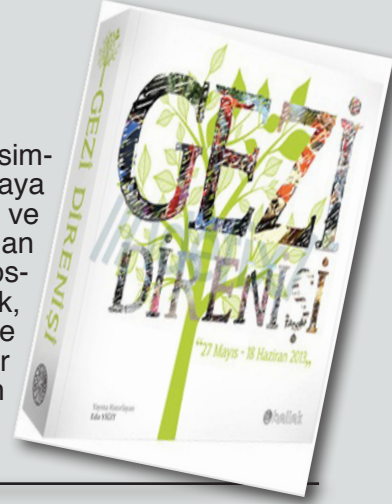

İŞSİZLER TEKNOLOJİK KURLARA YÖNELİYOR

TOBB ETÜ'nün çalışmasının sonuçlarına göre işsizler, en çok teknoloji yoğun sektörlere yönelik mesleki eğitim kurslarına ilgi gösteriyor. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (ETÜ) Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi (SPM), işsizlerin daha çok hangi meslek kurslarını tercih ettiğine ilişkin çalışmasının sonuçlarını açıkladı. Buna göre, işsizler kurs bitip işe girdiğinde daha yüksek kazanç beklentisi, bu işlerin gelecekte de önemini koruyacağı ve kendilerini geliştirebilecekleri düşüncesiyle "teknoloji yoğun" sektörlerle yönelik mesleki eğitimlere daha çok ilgi gösteriyor.

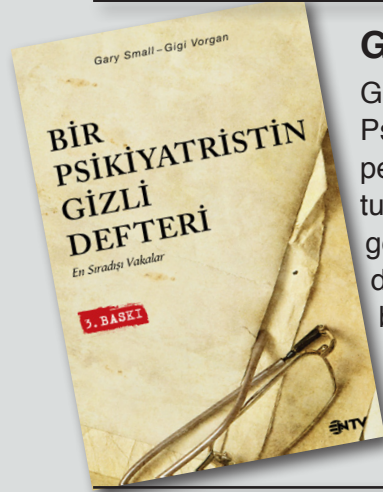
Eda Yiğit-Gezi Direnişi

27 Mayıs - 18 Haziran tarihleri arasını kapsayan kronoloji çalışması: Gezi Parkında, Taksim'de, İstanbulun çeşitli yerlerinde ve diğer şehirlerde yaşananlar, basın ve sosyal medyaya yansıyanlar, tweetler, ünlülerin, siyasilerin, kurum ve kuruluşların gün gün açıklamaları ve şu ana kadar yayımlanmamış olan fotoğraflar. Sosyal medyada anonim olarak paylaşılan afiş ve karikatürler, sokaklara dökülen duvar yazıları. TMMOB, Taksim Dayanışması, Sosyalist Feminist Kolektif, Antikapitalist Müslümanlar, Devrimci Müslümanlar, LGBT Blok, İşçi Partisi, Aydınlık Gazetesi, Ulusal Kanal, Sol Gazetesi ve Türkiye Komünist Partisiyle röportajlar. Meslek odaları, taraftar grupları, sendikalar, dernekler, sanatçılar ve uluslar arası destekçiler tarafından yapılan basın açıklamaları. En önemli köşe yazıları, en çarpıcı gazete manşetleri ve istatistikler. Gezi Direnişini konu alan en bilindik müzikler, animasyonlar, oyunlar, mektuplar, web sayfaları, moda akımı, dergiler ve filmler.

Gary Small/Gigi Vorgan-Bir Psikiyatristin Gizli Defteri

Gerçek hikâyeler kurgudan çok daha tuhaftır, Dr. Gary Small da bunu gayet iyi biliyor. Psikiyatrye ve insan beyni üstüne çılgın açıcı araştırmalarla geçen otuz yıl içinde Dr. Small pek çok şey görmüş. Şimdi ofisinin kapılarını açmaya ve kariyerinin en gizemli, ilginç ve tuhaf hastalarını anlatmaya hazır. Bu kitap bir psikiyatristin zihnine ve onun giderek gelişim gösteren mesleki yaşamına yapılan aydınlatıcı bir yolculuk. Aynı zamanda bu branşın ve daha önce görülmemiş, tanısı koyulmamış çeşitli akıl hastalıklarının perde arkasına da bir bakış... Kitabı okurken kendinizi, bizi insan yapan şaşırtıcı tuhafliklar üstüne düşünürken bulacaksınız. Sıkça komik, kimi zaman trajik ve daima etkileyici Dr. Small, sizleri kariyeri içinde Bostonun kalabalık acil servis koridorlarından başlayıp ülke elitlerinin multimilyon dolarlık kayak localarına dek uzayan bir geziye çıkarıyor.

Sunay Akın-Geyikli Park

DFalih Rıfki Atayın Ateş ve Güneş adlı kitabında, bir subayın kendisine yönelttiği şu eleştiriyle Çanakkale direnişine hak ettiği değeri vermeyişimizin çok eskilere dayandığını görebiliriz: "Siz gençler ne tembelsiniz? Hiçbir şey yazmıyorsunuz. Çanakkaleye bir torpido şair ve ressam gitti. Daha bir kitap bile görmedik." Oysa

Çanakkaleyi ziyaret ederek, izlenimlerini aktarmaları isteyen sanatçı heyeti, 11 Temmuz 1915te Sirkeçiden trenle yola koyulur. Davete, aralarında İbrahim Çallı, Enis Behiç, Hamdullah Suphi, Ömer Seyfettin, İbrahim Alaattin, Nazmi Ziya ve Mehmet Eminin de olduğu on yedi kişi katılır. "Heyet-i Edebiye" olarak anılan grup, bir İngiliz zırhlısı tarafından tahrip edilen Namık Kemal'in Bolayırdaki mezarını da ziyaret etmeyi unutmaz. Davete katılmayanlar arasında öyle

güçlü bir kalem vardır ki, eğer heyette olsaydı Çanakkale Savaşı hakkında elimizde harika bir eser olabilirdi. Ancak gidemez, çok önemli bir mazereti vardır, ölüm döşeğindedir. Tefik Fikret, başucunda duran Çanakkaledeki savaş alanlarına ziyareti içeren davetiyeye bakarak verir son nefesini...

Çarşı Geliyoor!

Tribünün Asi Çocuklarından Türkiye'yi Sarsan Haziranın Hikâyesi. Geleceğin Türkiye'sinde ebeveynlerine "2013'te ne olmuştu" diye soran bir çocuğun alacağı ilk cevaplardan biri "Gezi" olacaksa eğer, "Orada kimler vardı" sorusunun yanıtında da Çarşı grubunun özel bir yeri olacak. Bu kitapla, bir yandan milyonların gözünde basit bir taraftar grubu kimliğinden bambaşka bir konuma yükselmiş olan Çarşının kendi yorumlarıyla yaşananları nasıl değerlendirdiğini öğrenecek, bir yandan da olay anından tanıklıklar, anekdotlar ve özel röportajlarla Çarşıya dışardan bir bakış atma şansı bulacaksınız. "Geri çekilirken herkesin yüzünde moralsiz bir ifade vardı. O sırada haber geldi: "Çarşı Gümüşsuyundaki polis engelini aşmış ve 150 kişiyle Gezi Parkına girmiş!" ...Herkesin gözleri parlamaya başladı. O yorgun, moralsiz bakışlar gitti, yerine haklıyız kazanacağız bakışları geldi. O haber doğru muydu ya da böyle bir haber almasaydık direniş sabaha kadar sürer miydi bilmiyorum..." "...Çarşının başarısı o gözlerdeki parlattır. Yoksa bu siyasi olarak bir noktaya dönmüş, başka bir şey olmuş, falan olmuş, filan olmuş, bunlar başarı olarak addedilmez. Bizim için tek başarı insanların gözündeki umut ışığıdır."

-Borga, Çarşı-

SD 110
50 x 4 x 200 cm

SD 120
50 x 4 x 200 cm

SD 130
50 x 4 x 200 cm

SD 140
50 x 4 x 200 cm

SD 150
50 x 4 x 200 cm

SD 160
50 x 4 x 200 cm

DIŞ CEPHE KAPLAMALARI

Yapılarınızın en iyi, en güvenilir dostu:
Sırf moda diye, dış etkenler dayanıksız ve pahalı kaplamalar, binanızın genel dokusu ile bir bütünlük sağlamıyor ise paranızı sakoğa atmıő olursunuz.

Peki nedir bu inceelikler...

Ulaş Polistren'in dış cephe kaplama malzemeleri binalarınıza görsel mükemeliğe ve dış etkenlere en dayanıklı malzeme olmasının yanısıra benzer ürünlere göre daha ekonomiktir.

The way of natural taste...

PAKTEL®
PRESENT®

MUTFAK GEREÇLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
PERAKENDE SATIŞ : www.paktelkitchen.com

Büro : İstoç Top.Çar. 2.Ada No: 26 Bağcılar - İstanbul Tel : 0 212 659 52 85 Fax : 659 11 22
Fabrika : Hoşdere Asfaltı Evren 2 Oto San. Sit. 22. Blok No : 6-7-16-17 Esenyurt - İstanbul
Tel : 0 212 672 10 84 FAX : 762 01 10 Web : www.paktel.com.tr E-Posta:paktel@paktel.com.tr